БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

41 (4933) | 1946 он, февралиин 22, Пятница | Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Полевой хүдэлмэридэ эрхим бэлэдхэл хэхэ

...ээр ургаса хүряаһан колхозууд ...оронһоо элбэг ехэ галха тараа үгэ... гадна, өөрын сэбэр үрһэ хааха, ...лэ үдэртөө тараа галха абаха бай... Тиимэһээ энэ жэлэй хабарай тарилга... бэлэдхэл урдынхиһаа улам эмхи... ...гээр үнгэргэгдэхэ ушартай. Сэрэг ...дүүрэжэ ангалан тай ан саг ерээ ...ритэй хамта колхоз, МТС болон совхозуудай хүдэлмэришэ хүсэн нэмэбэ. Улаан Армиһаа бусажа ерэһэн хүбүүд ...эрэг ехэ хүсэн халаа полевой хүдэлмэридэ эрхим шанартайгаар бэлэдхэжэ, тарилгые түргэн дүүргэхэ ябадал ...колхоз бүхэндэ хангаха байна.

...хабарай тарилгада бэлэдхэлэй бүхы ...хүдэлмэринүүдые түргэн саг соо, эрхим шанартайгаар дүүргэхын тулада ...арга боломожоо зүбөөр хэрэглэхэ ... Илангаяа колхоз игууд болон ...хэ хүсые тарилгада бэлэдхэлэй бүхы ... һалбаринуудаар зүбөөр хубаарилжа, хүсэд хэрэглэхэ ябадал зайлашагүй. Полевой хүдэлмэриин бэлэдхэлдэ ... байһан колхозникуудые звено... ...гоо бүлэглэхэ, тэдэнэртэ тус-тустань ...габари үгэжэ хүдэлмэрилүүлхэ, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ—эдэ бүхы халаа тарилгада ...хэлые шангадхаха шухала хэмжээ болохо байна 1946 оной хабарай тарилгада бэлэдхэхэ болзоролой ерэһээ хойшо республикын түрүү колхоз, МТС-үүд хүдэлмэреэ зүбөөр эмхидхэжэ ...гүй угаашаа дабшаба.

...дэйн МТС-эй коллектив СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ ...й хүндэлэлдэ зорюулан республикын бүхы МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ ...гэн хандалга гаргажа социалистическэ мүрысөө үүсхээ һэн. Тэрэнһээ хойшо дээрэхи МТС-эйхид трактор машинануудай заһабарилгые үдэр өөрэхэ ...эршэдхэн, хэлэһэн үгэдөө хүсэд ...рэ. Тус МТС-эй коллектив тракторна ...заһабарилгые үлүүлэн дүүргэхэ ...һан уялгала харгалһан болзор ...дүүргэһэн байна. Тэрэшэлэн га... ...дай үүсхэлые халуунаар дэмжэжэ Барбагатайн, Селенгын, Хэжэнгын МТС-үүд трактор машинануудые заһабарилгын намар-үбэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэв.

...нэй аймаг тарилгада хэрэглэгдэхэ хүдөө ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилгые бүримүһэн шиидхэжэ, поли дээрэ наг шэбхэ гаргаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэн байха. Тэрэшэлэн эндэхи колхозууд, үнэһэ шубуунай аргал суглуулха хүдэлмэринүүдые бэшэ аймагуудһаа үлүүгээр ...лжа байна.

Гэбэшье юрэнхылөө республикын ..., колхозууд ерэхэ жэлдэ үндэр ...са хуряахын түлөө хүсэд оролдоо... байха юм. Үбэлэй үеын агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үни ха... шиидхэхэ дүүрэн аргатай байһан ...олон колхозууд мүнөө хүргэ... ...й юумэ бүтээгээдүй байһаар. Хүдөө ажалай машина зэмсэгүүдые заһабарилха, поли дээгүүр саһа тогтоох... шухала хүдэлмэринүүд ре пуб... ...олонхи аймагуудаар муугаар ...гдана. Хүдэлмэришэ мори унаае ...лжа, тарилгада дүүрэн хүсөөрынь ... тушаа дипиэлхи колхозууд ...а һаналаа табинагүй.

...ниин аймгай колхозууд тарилгаа ...шалые түргэн темпээр ябуулха арга боломожоо одоо хүртэр хэрэглээгүй ...һаар. Эндэхи хэдэн олон колхозууд поли дээгүүр саһа тогтоохо эрхим болзорнуудые гээжэ, энэ хэмжээ-ябуулые таһалдуулха тухандань хүргөө. Гэрэшэлэн тус аймагай олохон колхозууд поли дээрэ наг шэбхэ гаргаха, нютагай үтэгжүүлгэнүүдые суглуулха түсэбүүдые дүүргэхэ ягаашьедүй байһаар. Хэрбээ энэ аймагайхид тарилгада бэлэдхэлые түргэн дүүргэхые һэдэһэн байгаа һаа, үнгэрһэн һаранuудай турша соо нилээдгүй ехэ юумэ бүтээхэ аргатай байгаа. Прибайкальска, Баргажанай колхозууд тарилгада бэлэдхэлээр ехэхэн гээгдэлтэй ябана. Эдэ аймагуудай партийна, советскэ, газартаряалангай органууд мэнэ һаа болтор тарилгада бэлэдхэлые бодотоор хүтэлбэрилэнгүй гээгдэнги колхозуудай нүлөөдэ ор һоор байба.

Бичурын аймаг поли дээрэ саһа тогтоохо түсэб дүүргэһээрээ һанаагаа амарлаа, тарилгада бэлэдхэлэй бусад зүйлнүүдые болошогүйгөөр нобшоруулжа байха юм. Мухаршэбэрэй, Зэдын колхозууд агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ, хүдөө ажалай машина зэмсэгүүдые заһабарилха мэтын тон шухала удхатай хүдэлмэринүүдые таһалдуулха тухандань хүргэбэ гэхэдэ һэжэггүй. Тараа талха ехээр хэдэг эдэ аймагуудай хүтэлбэрилхы эмхи зургаанууд болон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй тарилгада бэлэдхэлые ингэрэс унжагайруулжа байһан ябадалые тэсэмээр бэшэ байна.

Өөрын сэбэр үрһэ хааһан колхозууд республика соо тон үсөөн байгаашье. Бии байгаа арга-боломжонуудые бараниинь хэрэглэхын түлөө оролдожо байһан ба имтануүд хомор. Гадна, үрһэ сэбэрлэжэ, тарилгынь шанарые лаборатори шалгуулха ябадал хаа-хаанагүй хангалтагүй байна. Закаменай колхозууд республика соо тарилгада бэлэдхэлээр бараг ябажа байһан болобошье, үрһэ сэбэрлэхэ, хааха талаар ехэ хожомдонги байха юм. Прибайкальска, Баргажанай, Бичурын, Зэдын болон бусад аймагуудаар өөрын сэбэр үрһэ хааһан сэбэрлэһэн колхозууд тон үсөөн.

Зарим колхозууд үрһэ хааха түсэбөө дүүргэхэ ягаашьедүй байһан аад, хүрэнгын тараае ондоо тээшэнь гаргашалжа хуули бусын ябадал гаргана. Иимэ баримта Сэлэнгын колхозуудаар илангаяа ехээр үзэгдөө.

Полевой хүдэлмэридэ бэлэдхэхэ шиидхэхы һаранууд үнгэржэ байна. Мүнөө үедэ колхоз, МТС бүхэн тарилгада бэлэдхэлые али болохоор шангадхажа, поли дээрэ үглөө мүнөөгүй гарахаар бэеэ зэһэхэ уялгатай. СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн хаа-хаанагүй үргэлжэлүүлэгдэхэ байна. Колхоз, МТС, совхоз, тараанажалай бригада бүхэн хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ бүхы зүйлнүүдые богони болзор соо. эрхим шанартайгаар дүүргэхэ ябадалда бүхы хабаяа элсүүлхэ ёһотой.

Колхоз бүхэнэй хүдөө-ажалай машина зэмсэг, хомут тоног заһабарилха, агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай түсэбые дүүргэхэ, мори унаае амаруулха, эмнигүүдые олоор һургаха, үрһэ хааха, сэбэрлэхэ, МТС-үүд ба тракторна паркые хүсэн түгэс болгохо эдэ бүхы хэмжээнүүдые үнгэргэхэ ябадалые нютагуудтахи партийна, советскэ, газартаряалангай орган, хүдөө-ажалай мэргэжэлтэд үдэр бүри хүтэлбэрилхэ зорилготой.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР НҮХЭР В. Я. КОНОЗАЛОВЫЕ ШАГНАХА ТУХАЙ

Бурят-Монгол АССР-эй гүрэнэй ба кооперативна учреждениинүүдтэ олон жэл эрхим һайнаар хүдэлмэрилһэнэй түлөө Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар нүхэр КОНОВАЛОВ Владимир Яковлевичые шагнаха.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Г. ЦЫДЕНОВА.
БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь В. МОНКЕТОВ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан. 1946 оной февралиин 15.

КИРГИЗИИН КОЛХОЗУУД ОЛЗОЕО ХУБААНА

ФРУНЗЕ, февралиин 17. (ТАСС). Киргизиин колхозууд үнгэрэгшэ жэлэйнгээ ...хубаалгые дүүргэжэ байна. Республика соо 40 гаран колхоз-миллионернүүд ...юм. Тэдэнэй дунда 30 мянган мал... центральна Тянь-Шаниин «Ак-Джар» ...колхоз, Ошско районой «Шарк» ...хлопок таридаг колхоз, һайхан ...й, дүүгардаг кинотой ба өөһэдын... электростанцитай Фрунзын нэрэмжэ... ...ые таридаг национальна Дунганска ...колхозууд бии.

Киргизиин хэдэн зуугаад колхозууд ажалай үдэртөө тон ехэ ороохо, овощь ...хубаана. Ошско областиин ...районой Буденныйн нэрэмжэ... ...ажалай үдэртэ 6 килограмм ороохо ба 4 түхэриг мүнгэ. Чуйска районой «Кайрма» колхоздо ажалай үдэртэ мал ба тараа талханай бэшэ продуктнуудһаа гадна хахад пүүд шахуу ороохо хубааха байна. Үнгэрэгшэ жэлэй турша соо үнэн сэхээр хүдэлһэн колхозникууд ажалай үдэртөө абаһан продуктнуудаа хэдэн тэргээр абаашана. Тиин бүлэ соогоо хоёр ажалша хүнтэй дунда зэргын колхозник болохо Сарымбек Шайбеков 300 пүүд ороохо абаба. Свекло ургуулга дээрэ, 450 ажалай үдэр олоһон звеное даагша Сапра Тынаева 200 пүүд ороохо, 5 пүүд шахуу сахар абаба. Звеное даагша Б. Еркимбаева 120 пүүд ороохо абаха болобо. Тэрэнһээ, 36 пүүдыень түсэбөө үлүүлэн дүүргэһэндээ ажалай нэмэлтэ гүлбэри гэжэ абаба.

УЛААН АРМИИН 28-дахи ОЙДО БЭЛЭГ

Улан-Удын ПВЗ-гэй паровозобүтээлгын цехын хүдэлмэришэд өөһэд хоорондоо мүрысөжэ ажалай үндэр амжалтануудые түйлажа байнад.

Мастер Русавинай участогто разметчигээр нүхэр Михаил Дулов хүдэлмэрилнэ. Энэ патриот хододоо ажалдаа анхааралтайгаар хандажа, халаанайгаа даалгабари 250 процентһээ доошо бэшээр дүүргэдэг юм.

Тэрэшэлэн мастер Возовой участогто Константин Соляниной бригада эмхитэйгээр хүдэлмэрилжэ, агаар дамжуулха зэд хоолойнуудые бүтээхэдээ халаанайнгаа даалгабари 160 процент хүртэр дүүргэнэ. Энэ бригадын түрүү стахановецууд нүхэд Башинов, Сабельников гэгшэд ажалайнгаа амжалтаар хододоо суурхадаг ба нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй болонхой.

Мүн нүхэд Меньшинин, Брылев гэгшэд арматурна хоолойнуудые бүтээхэ дүршэлые эрхимээр шудалһан дээрэһээ даалгабаряа 175 процент хүртэр дүүргэдэг юм.

Нүхэр Нарыгинай участогто хүдэлмэрилдэг стахановецууд-токарьнууд нүхэд Кузина, Капустина, Сверкушев гэгшэд 250 процентһээ доошо бэшээр даалгабаряа дүүргэжэ байна.

Мүрысөөн үргэлжэлһөөр

Хоринн аймагай Дээдэ-Хориин сомоной «Улаан Помто» колхозой эрэгтэй эмэгтэй колхозникууд СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ түүхэтэ үдэрые ажал хүдэлмэри дээрээ шэнэ шэнэ амжалтануудые түйлажа угтаха зорилготойгоор һунгуулиин үдэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон юм. Тиин. социалистическэ уялгануудаа тус колхозойхид нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ шадаа.

Верховно органдо һунгуули хэхэ угаа ехэ удхашанартай, гүрэн-түрын хэрэг тус һунгуулиин участогай һунгагшадай политическэ дээдэ хэмжээндэ үнгэрбэ. Жэшээлхэдэ. Улзарай һунгуулиин участогта һунгаха эрхэтэй 205 граждаӊинууд бүридхэгдэжэ. список соо оруулагдаһан байгаа Тиин. эдэнэр барандаа һунгуулида хабаадалсажа. өөһэдынгөө гражданска хүнэй эрхые бэелүүлжэ, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй Сталинска блогой кандидатууд болохо нүхэд А. В. Кудрявцев, И. С. Юмашев болон Т. Д. Данзанов гэгшэдэй түлөө голосуудаа үгэхэ зуураа. тэдэнэрые ССР Союзай Верховно Соведэй депутадууд болгон һунгаба.

Тус колхозой партийна организациин дэргэдэхи агитколлективэй хүтэлбэрилэгшэ нүхэр Цырен-Ханда Норбоева, уншалгын байшангые даагша нүхэр Цыбик Пыдыпов болон бусад агитаторнууд болбол арад нииты дунда агитационно-ойлгуулалжын хүдэлмэрине эршэмтэйгээр хэһэн байха юм.

Мүнөө болоһон һунгуулида коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй Сталинска блогой илаһанай ба арадуудай агуу ехэ вождь Советскэ Союзай Генералиссимус нүхэр Сталинай түүхэтэ үгын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн эндэ үшөө эршэмтэйгээр үргэлжэлһөөр. Энэ мүрысөөндэ тус колхозой эрэгтэй эмэгтэй членүүд барандаа хабаадалсажа, үдэр ерэхэ тудам ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйлажа. стахановецуудай нэрэзэргэдэ хүртэлсэжэ, арад ниитын дунда магтаалтай болоно байна.

Малай үбэлжэлгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэхэ, үбһэ тэжээлэ графигай ёһоор, гамтайгаар гаргашалха, шэнэ түл гээлтэ хоролтодо оруулхагүй гэһэн патриотическа хүдэлөөн эндэ дэлгэрэнхэй. «Улаан Помто» колхоз болбол хабарай тарилгада бэлэдхэхэ талаар аймаг соогоо эгээн түрүүшын һуури эзэлжэ ябана.

Тэрэшэлэн колхозникуудай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һунгуулиин кампанитай дашарамдуулагдан нилээдгүй һайжараа. Тэндэхи комсомолецууд ба союзнабэшэ залуушуулай үүсхэлээр һунгуулиин үдэрэй урда тээ «Баатар», «Трактористка» гэжэ зүжэг наадануууд табигдаһан байгаа. Энэ зүжэгүүдые харахадаа, эндэхи колхозникууд үбгэн залуугүй сэхээр һонирхожо, саашадаа иимэ зүжэг наадануудые табихые хүсэһэн юм.

Тиин. энэ хүсэлыень дүүргэхэ зорилготойгоор, колхозно клубые даагша нүхэр Цыдендоржи Намхаев, агитатор П. Х. Норбоева, уншалгын байшангые даагша нүхэр Цыбик Цыдыпов болон бусад партийна организациин халуун туһаламжатайгаар культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрине колхоз соогоо үшөө һайжаруулха нэгэн хүсэлэнтэй. Мүн энэ хүдэлмэридэ Улаан Армиһаа табигдажа ерэһэн боецууд эдибхитэй туһаламжа үзүүлнэд.

Колхозой малшадай ба тараанажалай бригадынхидай дунда һунгуулиин урда тээ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн үдэр ерэхэ тудам үргэлжэжэ байна. Тиимэһээ бусад колхозуудай агитаторнууд эдэ эдибхитэнһээ үльгэр жэшээ абаха бэзэ гэжэ найдагдана.

Н. Д. ОЧИРОВ.

Түрүү модошодой бэлэг

Улаан Армиин албанһаа табигдажа нютагтаа бусажа ерэһэн хэдэн бүшүү шииираг хүбүүд Хандагатайн леспромхоздо шофероор хүдэлмэрилжэ байха юм. Тэдэнэрэй дунда нүхэд Дубинин, Мокотро, Павленко, Бирюков ба бусад бии. Эдэнэр Эхэ орондоо элбэг ехэ барилгын модо үгэжэ, дайн сэрэгэй хүлдэ дайрагдажа һандарһан залараһаниинь ойрын саг соо һэргээн бодхоохо нэгэн хүсэлэнтэйгөөр хүдэлмэрилжэ байха юм.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайн байлдаанда түйлаһан илалтаяа бидэнэр өөһэдөө бухэжүүлхэ ёһотойбди гэһэн заабари нүхэр Молотов советскэ арад зоной урда сэсэнмэргэнээр табиһан байгаа. Энэ зорилгые бэелүүлхын түлөө бидэнэр албанһаа табигдажа ерэһэн сэрэгшүүд, мүн бүхы советскэ ажалшад, дайн сэрэгэй үедэ хүдэлмэрилһэндөөл адляар, эсэшэ сусашагүй шангаар ба эмхитэй жаягтайгаар ажаллаха зэргэтэйбди,—гэжэ шофер нүхэр Дубинин хэлэдэг юм.

—Бидэнэр һунгалтын үдэрые ажалай шэнэ амжалтануудаар угтаабди. Эхэ оронойнгоо түлөө Ленин-Сталинай партиин түлөө арадуудай вождь агуу ехэ Сталинайнгаа түлөө ами наһаяа гамнангүйгөөр би байлалдааб Мүнөө албанһаа табигдажа ерээд байхадаа, Ленин-Сталинай партиин, агуу ехэ Сталинай сэсэмэргэн ударидалга доро ябажа. Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам нэмээхын түлөө даалгагдаһан ажал хүдэлмэридөө бүхы хаба шадалаа гамнанагүйб,—гэжэ нүхэр Мокотро хэлэнэ

Үгэеэ болото хэрэг дээрэнь бэелүүлдэг советскэ хүнэй шанар иимэ юм. Эдэнэр иимэ зорилготой нэтэрүү шангаар ажаллажа байнад.

Иимэ дүрбэн патриодууд машинаар модо зөөлгэн дээрэ хүдэлмэрилжэ байба. Эдэнэр һунгалтын үдэрэй хүндэлэлдэ ажалай үндэр бүтээсэнүүдые түйлабад.

—Мүнөө февралиин 5 гү? гэжэ Дубинин нүхэдһөөн асууба.

—Тиимэ,—гэжэ бэшэ нүхэдынь харюусаба.

—Нүхэд энэ үлэгшэ 5 үдэр соо эртэ бодожо, орой болтор хүдэлмэрилээ. Тиигэбэл даалгабарияа 300 процент хүртэр дүүргэжэ шадаха байнабди. 300 процентһээ доошо бэшээр дүүргэхэ гэжэ би бодоноб гэхэдэнь, бусад нүхэдэнь юушье дуугарангүй нүхэрэйнгөө хэлэһые һайшаажа, зүбшөөһэн хэбэртэй байгаа бэлэй. Тиин, эдэ нүхэдүүд барандаа абаһан уялгануудаа амаараа бэшэ, болото ажалаараа бэелүүлжэ һунгалтын үдэр тэмдэглэһэн байха юм.

Леспромхозой конторо соо ороходо, «Февралиин 5-һаа һунгалтын үдэр—10 болтор 5 хоногойнгоо даалгабарине модо шэрэлгээр үлүүлэн дүүргэһэн шофернууд: Дубинин—311 процент, Мокотро—280 процент. Павленко 231 процент, Бирюков—231 процент дүүргэһэн леспромхозой эрхим стахановецууд» гэжэ Хүндэлэлэй доска дээрэ бэшээтэй байгаа.

Б. ЦЫДЕНОВ.

ПВЗ-гэй хүдэлмэрилэгшэдтэ орденууд барюулагдаба

Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр Гунсын Аюшеевна Цыденова СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө Улан-Удын ПВЗ-гэй хүдэлмэришэдтэ һаяхан орденуудые барюулба.

Эдээн түрүүн ПВЗ-гэй директор В. А. Веллертэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай 1-дэхи зэргын орден барюулагдаба.

Удаань слесарь нүхэр Д. Н. Аниценкодо Ажалай Улаан Тугай орден, цехын начальник нүхэр А. Г. Студенниковтэ Улаан Одоной орден, фрезеровщик нүхэр Ф. А. Можаевта «Хүндэлэлэй тэмдэг» гэжэ орден барюулагдаба. Хамта «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор 5 хүн, «Ажалай габьяагай түлөө» ба «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» гэһэн медальнуудаар —7 хүн шагнагдаһан байна.

Ленинэй ордено ба Суворовой нэгэдэхи зэргын ордено улаантугта Фрунзын нэрэмжэтэ Улаан Армиин сэрэгэй Академидэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хоер дахин Советскэ Союзай Герой гвардиин майор А. В. Алелюхин ба Советскэ Союзай Герой майор С. С. Мурза гэгшэд Витебскын оршондо немецүүдые бута сохиһон тухай схемые ородой сэрэгэй түүхын кабинет соо шудалан үзэжэ байна.

Л. Деренскиин фото (ТАСС-эй фотохронико).

Колхозно тараашадай политическэ эдибхи

БОБО-СЕЛЕНГИНСК. (Телефоноор абтаба). Колхозно байгуулалтын хүсэ шадалые нюдөөрөө хаража бэеэрээ туршаһан эрэгтэй эмэгтэй колхозникууд болон МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд болбол энэ байгуулалтын бата бэхи байһаниие харуулжа СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ түүхэтэ үдэрые тэмдэглэбэ.

Манай аймагай колхозникууд һунгуулиин кампанида урда урдынхиһаан политическэ ба үйлэдбэриин ехэхэн эдибхитэйгээр хабаадалсаба. Сталинска Конституциин үндэһөөр олоһон хүндэтэ үүргэеэ бэелүүлээгүй колхозникууд ба хүдэлмэришэд аймаг соомнай байхагүй. Тэдэнэрэй 99.69 процентнь коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй хамтадаа дэбжүүлһэн сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосуудаа үгэжэ, большевистскэ парти, советскэ правительство, агуу ехэ Сталинай болон коммунизмын түлөө голосуудаа үгэжэ, өөһэдынгөө нүгаршагүй хүсэ шадалые демонстрировалба.

Жэшээлхэдэ. Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой эрэгтэй эмэгтэй колхозникууд барандаа һунгалтануудта хабаадалсажа, өөһэдынгөө гражданска эрхые бэелүүлбэд. Тэрээнтэй хамта, тус колхозой эрэгтэй эмэгтэй членүүд энэ түүхэтэ үдэрые үйлэдбэриин шэнэ амжалтануудаар тэмдэглэхэ зорилготойгоор айхабтар ехэ эмхидхэлэй хүдэлмэри хэһэнэйнгээ ашаар, ерэхэ хабарай тарилгада бүримүһэн бэлэдхэхэһээ гадна, малай үбэлжэлгые жэшээтэ һайнаар үнгэргэжэ байна.

Һунгуулиин Ехэ-Сагаанай участогта ороһон Тамчын сомоной «Социализм» гэжэ хүдөө-ажалай артелиин бүхы һунгагшад 100 процент һунгалтануудта хабаадалсажа, өөһэдынгөө голосуудые коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудта үгэбэ. Аймагай олонхи колхозуудай һунгагшад һунгалтануудта 100 процент хабаадалсабад. Энээгээрээ өөһэдынгөө политическэ эдибхинь хэмжээлшэгүй сэхээр ургаһаниие харуулба.

Аймагай партийна организаци болбол энэ амжалтануудаараа һанаагаа заахаашье амараагүй. Арад зоной иимэ үндэр дээдэ политическэ ба үйлэдбэриин эдибхиие зүб замаарынь хүтэлбэрилжэ, саашадаа шэнэ-шэнэ үйлэдбэриин амжалтануудые түйлажа, коммунизм байгуулха Сталинска табанжэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, ажал хүдэлмэринүүд дээрээ урдань үзэгдөөгүй илалтануудые түйлаха нэгэн хүсэлэнтэй. Малай үбэлжэлгэ, илангаяа үбэлэй бэлшээри хэхэ ябадал урда жэлнүүдтэ орходоо нилээдгүй һайнаар үнгэржэ байха юм.

Тэрээнһээ гадна, ерэхэ хабарай тарилгада хаһа саг соонь бэлэдхэл хангажа, Сталинска дүрбэдэхи табанжэлэй түрүүшын хабарта үндэр баян ургаса түйлажа, колхозуудаа большевистскэ ба колхозникуудаа баян шадалтай болгохо гэһэн патриотическа хүдэлөөн СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалтануудые хэхэ үдэрэй урда тээ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн соогуур үргэнөөр дэлгэрһэн байгаа.

Эгээл иимэһээ аймагай колхозууд хабарай тарилгада бүрин түгэс бэлэн болохо, энэ үдэрые угтаһан юм. Поли дээрэ саһа тогтоохо түсэб бүхы дээрээ 127 процент дүүрэбэ. Үнэһэ ба шубуунай аргал суглуулха түсэб 101 процент дүүргэгдээ. Наг шэбхэ зөөбэрилхэ түсэб аймагай колхозуудаар 67 процент дүүргэгдээд, энэ хүдэлмэри үдэр ехэ тудам эршэмтэйгээр ябуулагдана.

Мүн тэрэшэлэн хомут тоног заһабарилха, хаагдаһан хүрэнгөө сэбэрлэхэ, тэрэниие кондицидань хүргэхэ гэхэ мэтын шухала хүдэлмэринүүд гол түлэб дүүргэгдэбэ.

Аймагай колхозууд жэлһээ жэл бүри хүгжэжэ байһан алууһа малдаа элбэг ехэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ зорилготойгоор герасимовска звенонуудые хаа-хаанагүй эмхидхээд, энээнэй составта эгээн түрүү баян дүй дүршэлтэй хүнүүдээ табиба. Манай аймаг соо хамта дээрээ 45 герасимовска звено 450 хүнһөө бүридхэгдөөд, һубаг канава заһабарилха, үбэлэй үедэ хадалан сабшалан дээрээ мульһэ тогтоохо, наг шэбхэ зөөбэрилхэ. саһа тогтоохо гэхэ мэтын хүдэлмэри эршэмтэйгээр хэнэ. Мүнөө жэлдэ аймагай бүхы колхозууд хадалан сабшалангаа хашаалхын тулада һургаар ба гадаһа бэлдэжэ байнад.

Тобшохоноор хэлэхэдэ аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхозникууд коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой илаһан ба агуу ехэ Сталинай алтан үгэдэ иимэ илалтануудаар харюусажа байнад

П. БУДАЕВ,
ВКП(б)-гэй айкомой секретарь.

Халаан соогоо 1615 процент...

Улан-Удын станциин вагонзаһабарилгын пунктын түмэршэ дархан нүхэр Лыморь өөрынгөө балташан нүхэр Лапатнитай хамта Улаан Армиин 28-дахи ойн хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаба. Нигэжэ февралиин 18-ай үдэр энэ хоёр нүхэд 71 рессор үйлэдбэрилэв гаргажа, халаанайнгаа даалгабари 1615 процент дүүргэбэ.

Нүхэд Лыморь Лапатин хоёр энэ үдэр 615 түхэриг олобо.

Энэ хоёрой үүсхэһэн һайн жэшээгээр мүнөө тус пунктын хүдэлмэришэд үндэр амжалтануудые түйлажа байна.

Огородһоо баян ургаса абахын түлөө

Хориин аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой членүүд энэ жэлдэ огородһоо үндэр ургаса абахаа хүсэжэ, огородойнгоо талмай уһалха канава заһабарилжа байна.

Зунай халуун, бороогүй сагай ерэхэдэ хододоо нөөмэл уһатай байха арга-боломжые бэдэржэ, эдэ колхозникууд тусгаар хэмэл олтирог бии болгохонь. Энээниие байгуулха хэрэгтэ мүнөө тэдэнэр 340 кубометр шулуу зөөжэ асараад байна.

Панченкын халаанай бэлэг

Улан-Удын станциин вагонозаһабарилгын пунктын нүхэр Панченкын халаан Улаан Армиин 28-дахи ой болтор февраль һарынгаа даалгабари 100 процент дүүргэхээр социалистическэ уялгануудые абаба

Малгобекын оршонhоо (Хойто-Осетинскэ АССР) немецүүдые үлдэн намнаhанай hүүлээр нефтиин олзоборинуудые hэргээн бодхоохо тушаа хүдэлмэри үргэнөөр дэлгэрhэн байна. Мүнөө шэнээр үрөмдэгдэhэн 100 гаран нефтяной скважинанууд ашаглагдажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Үрөмдэлгын солото мастер, Ленинэй орден ба Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаhан Г. И. Косяк гэгшэ.

Я. Аврутинэй фото (ТАСС-эй фотохронико).

174.600 түхэригтэ үргэн хэрэглэлэй продукци

Улан-Удын «Горпромсоюзай» системын артельнүүд февралиин түрүүшын хахадай турша соо 374.600 түхэригтэ өлдэб зүйлэй үргэн хэрэглэлэй продукци гаргажа, hарынгаа даалгабари 59 процент дүүргэбэ.

Энэ системын «Победа» гэжэ артелиин коллектив hарынгаа даалгабари 61,1 процент дүүргээд, түйлаhан амжалтануудаараа hанаагаа амарангүй, бүри үндэр амжалтануудые түйлажа байна.

Түрүү стахановка нүхэр Карпенко үдэр бүхэндэ халаанайгаа даалгабари 180 процент дүүргэжэ, өөрынгөө hайн жэшээгээр бэшэ хүдэлмэришэдөө эршэмтэйгээр хүдэлмэрилхынь хододоо уряалжа байдаг.

Тэрэшэлэн Улаан Армиhаа бусажа ерэhэн фронтовик нүхэр Минаев тэрээнhээ дутангүй хүдэлмэрилжэ, даалгабаряа 150 процент дүүргэнэ. Мүн стахановецүүд нүхэд Тряхина, Степанов гэгшэд үнэн зүрхэнhөө хүдэлмэрилжэ үндэр амжалтануудые түйланад.

Модо отолхо участогта

Сэлэнгын леспромхозой Удэнгын Модо отололгын хүдэлмэришэд январь hарын турша соо эршэмтэйгээр хүдэлмэрилhэнэйгээ ашаар hарынгаа даалгабари 110 процент, модо зөөлтөөр 107 процент дүүргэhэн байна.

Иимэнүүд амжалтануудые түйлаhанайнь түлөө леспромхозой партийна эхин организаци тус участогай коллективтэ дамжуулгын Улаан туг барюулба.

Мүнөө февраль hара соо энэ түйлаhан амжалтануудаа нэгэшье доошолонгүй хүдэлмэрилhөөр. Жэшээлхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой членүүд нүхэд Лолоев, Биликтуев, Намсараев, Лопилов ба бусад үдэр бүхэндэ даалгабаряа 150—200 процент хүртэр дүүргэжэ, гүрэндөө хэдэн зуун кубометр hайн шанартай барилгын модо үгэжэ байна.

Энэ коллектив мартын нэгэн болтор модо бэлэдхэхэ даалгабаряа гүйсэд дүүргэхээр социалистическэ уялгануудые абаба.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлбэ

Хоринн аймагай, промкомбинадай сабхи ойдог цехые даагша нүхэр Бакалина гэгшэ үйлэдбэриингөө түсэбые 120 процент хүртэр дүүргэхэ ба продукциингаа шанарые hайжаруулха гэhэн уялга бэе дээрээ даажа абаад, мүнөө нүхэр Бакалина үгэеэ бодото хэрэг дээрэ бэелүүлжэ, ажалай бүтээсые нилээдгүй дээшэлүүлбэ.

Нүхэр Бакалина үдэрэйнгөө бүтээсын нормые 150—180 процент хүртэр дүүргэнэ. Мүн тэрэтэлэн тус промкомбинадай залуу хүдэлмэришэд нүхэд Ситникова, Путинцева, Ларенова гэгшэд нүхэр Бакалинаhаа үльгэр жэшээ абажа, дүй дүршэлтэйнь танилсаха зуураа үдэр бүри нормонуудаа 150—160 процент хүртэр дүүргэдэг болонхой.

А. ПРОТОПОПОВА.

Түсэбөө 3 hара уридшалан дүүргэбэ

Усть-Баргажанай консервнэ завод моторно онгосонуудые заhабарилха түсэбөө 3 hара уридшалан дүүргэжэ Улаан Армиин 28-дахи ойе ажалай үндэр амжалтануудаар угтахаа эрмэлзэнэд.

Энэ заhабарилгын бригадын коллектив механик Надеждинэй хүтэлбэри доро үнэн зүрхэнhөө оролдосотойгоор хүдэлмэрилжэ, ажалай үндэр амжалтануудые түйлажа мянга гаран түхэриг алмаhан байха юм.

Колхозно партийна организацинуудта партиин доторой хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлхэ

Партиин манай Бурят-Монголой обкомой тоосоото элидхэлнүүд тушаа гаргаhан өөрынгөө тогтоолнууд соо ВКП(б)-гэй Центральна Комитет болбол бүхы областной партийна организациhаа хүдөө ажалай гээгдэлые эрид шууд усадхаха гэжэ эрилтэ хэhэн бэлэй. Партиин Центральна Комитет хадаа 1946 ондо колхозно полиин ургасые эрид дээшэлүүлхэ, колхозууд ба совхозуудта адуу малай тоо толгойе олошоруулха ба тэрэнэй эшэг үгэлгые дээшэлүүлхэ гэжэ бидэнэрhээ эрилтэ хэhэниинь мэдээжэ.

Энэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ ябадал имагта хүдөөгэй партийна организацинуудта, илангаяа колхозуудта хүдэлмэрилжэ байhан коммунистнуудта сэхэхэн харюусалга даалгана. Хүдөө ажалай гээгдэнги байдалые түргэнөөр усадхахын тулада колхозно партийна эхин организацинууд хадаа эрэгтэй эмэгтэй бүхы колхозниигуудые шэн зоригто ажал хүдэлмэри тээшэ эмхидхэхэ үүргэтэй байгаа. Колхозойнгоо ажахын ба политическэ байдалай түлөө тэндэхи партийна организацинууд дүүрэн харюусаха үүргэтэй. Колхозойнгоо бүхы хүдэлмэриин ажал-ябуулгада партийна организацинуудай харюусалгатайгаар хандаха ябадалай түлөө тэрэнэй үүргые дээшэлүүлхын тулада ВКП(б)-гэй устав болбол колхозно партийна организацинуудта өөрынгөө колхозой правлениин ажал-ябуулгада хиналта шалгалта хэжэ байха эрхэ олгоhон байна.

Партийна эхин организацинууд болбол өөрынгөө хамаг бүхы анхарал оролдолгые партийно-эмхидхэлэй ба коммунистнуудай дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эрхилгэдэ хандуулха зуураа колхозниигуудай дунда агитационно хүдэлмэри эрхилжэ, эрэгтэй эмэгтэй бүхы колхозниигуудта политическэ нүлөө үгэжэ, тэдэнэртэ парти ба правительствын шухала шиидхэбэринүүдэй болон тогтоолнуудай ушар удхыень ойлгуулхаhаа гадна, тэрэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тулада тэдэнэрые эмхидхэхэ үүргэтэй. Колхоз соогоо боложо байhан бүхы хүдэлмэридэ партийна организаци, тэрэнэй коммунистнууд эдибхитэйгээр хабаадалсажа, колхозойнгоо экономикые гүнзэгыгөөр шудалха, колхозно өгэөн шухала участогууд дээрэ нарин нягта шалгалта хиналта хэхэ үүргэтэй байна.

Манай республикын колхозуудай партийна организацинууд хадаа энэ зорилгонуудые бэелүүлхэтэеэ хамта, hүүлэй жэлнүүдтэ эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри эрхилхэ талаар ехэхэн дүй дүршэлтэй болохоhоо гадна, өөрынгөө зэргые нилээдгүй бүхэжүүлжэ шадаа. 1945 ондо республикын колхозуудаар 47 партийна эхин организаци шэнээр байгуулагдажа, энэ үедэ колхозно парторганизацинуудай коммунистнуудай то 1000 гаран хүнээр нэмэбэ. 1946 оной январиин 1-дэ республикын 452 колхозуудhаа 361 колхозуудта партийна эхин организацинууд эмхидхэгдэбэ.

Дайн сэрэгэй хүшэр хүнды жэлнүүдтэ ба шэрүүн хүйтэн сагай уларилай условидо колхозуудаймнай олонхи партийнэ эхин организацинууд колхозуудайнгаа хүдэлмэриин хэрэгые зааханшье муудуулаагүй, харин өөhэдынгөө амжалтануудые нилээдгүй hайжаруулжа шадаhан байна. Жэшээлхэдэ, Хоринн аймагай III Интернационалай нэрэмжэтэ артелиин тэргэдэхи партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Ринчинов) дайн сэрэгэй эхилхэ багта эмхидхэгдэhэн байгаа. Тиин мүнөө энэ партийна организаци 11 члентэй ба 2 кандидаттай болонхой. Залуу партийна эхин организацинуудай нэгэн болбошье hаа, эндэхи коммунистнууд өөhэдынгөө эрэгтэй эмэгтэй бүхы колхозниигуудые шэн зоригто ажал хүдэлмэри тээшэ эмхидхэжэ шадаhан байна. Тус колхоз болбол hүүлэй жэлнүүдтэ адууhа малаа бүхы түрэлөөрынь олон облгохо hоо гадна, таряанайгаа талмайе нилээдгүй үргэдхэжэ, гүрэнэй үмэнэхи уялгата түлбэринүүдэй түсэбые болзорhoонь урид дүүргэдэг болоо.

Коммунист нүхэр Додой Салданов гэгшын хүтэлбэрилдэг тус колхозой hүнэй товарна фермэ 136 толгой үнеэдhээ 130 тугал түрүүлжэ абаад, нэгэшье гээлтэ хорлолтогүйгөөр ондо оруулба. hаамхай үнеэн бүхэнhөөн 550 литр hү hааха түсэбтэй байhан аад, 573 литр hү hаагаад, энэ колхоз болбол 38800 литр hү гүрэндөө тушааха байhан аад, 43175 литр hү тушаагаа. Фермэ дээрээ hайнаар хүдэлмэрилhэнэйгөө түлөө нүхэр Балданов хадаа 3 толгой тугал нэмэлтэ түлбэри болгожо абаhан байха юм.

Мүн ВКП(б)-гэй член Должид Цыренова гэгшэ 1936 онhоо хойшо hаалишаар хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа өөртөө даатгажа үгтэhэн 15 үнеэдhээ 15 тугал түруулжэ абаад, нэгэшье толгой үхүүлэнгүйгөөр үнгэрэгшэ 1945 ондо тэнжээhэн байгаа. hаамхай үнеэн бүхэнhөө 560 литр hү hааба. Үнгэрэгшэ 1945 ондо нүхэр Цыренова хадаа 709 ажалта үдэр олоhон юм.

Энэ колхозой коммунистнууд колхозойнгоо ажахын бүхы hалбаринууд дээрэ эмхитэй ба нарин нягтаар жагсаhан коллектив шэнгеэр хүдэлмэрилжэ, колхозойнгоо ажахын үйлэдбэри дээрэ түрүү үүргэнүүдээ бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлдэг болоо. Тус партийна эхин организациин коммунистнууд өөhэдынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ тушаа сэхэхэн хүдэлмэри хэнэ. Партийна организациин дэргэдэ эмхидхэгдэhэн кружогто ябажа, эндэхи коммунистнууд «Советскэ Союзай Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайн тухай» нүхэр Сталинай түүхэтэ номые шудалжа дүүргээд, мүнөө «ВКП(б)-гэй хуряангы курсые» шудалжа байнад.

Эндэ партийна суглаанууд саг болзор соогоо, hайн бэлэдхэлтэйгээр үнгэргэгдэдэг юм. Иимэ суглаанууд дээрэ колхозойнгоо ба партийна эхин организациингаа ажал хүдэлмэриие hайжаруулха тухай тон шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэдээ, тэрэ суглаануудта коммунистнууд бүгэдөөрөө эдибхитэйгээр хабаадалсажа, зүбшэн хэлсэhэн асуудалнууд тушаагаа тодо hонор шиидхэбэри гаргаад, тэрэнэй дүүргэлтые саг үргэлжэ шалгадаг заншалтай.

СССР-эй Верховно Советтэ hунгалта хэхэ гэhэн шухала кампанитай дашарамдуулан партийна эхин организаци болбол колхозниигуудайнгаа дунда ниитэ-политическэ ба агитационно-ойлгуулгамжын хүдэлмэриие үргэн далайсатайгаар ябуулаа. Тэндэхи бүхы коммунистнууд участогуудаар ба айлаар ябажа, hунгагшадай дунда политическэ темээр хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэhөө гадна, газетэ болон журналнуудта толилогдоhон шухала материалнуудые уншажа үгэдэг байгаа. Иимэ партийна эхин организацинууд республикын колхозуудаар үсөөн бэшэ, аймаг бүхэндэ бии.

Гэбэшье, манай эндэ үшөө хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилдэг партийна эхин организацинууд олон байха юм. Зарим партийна организацинуудай бүхы коммунистнууд өөhэдынгөө уялгые үшөө дүүргэдэггүй байна. Тэдэнэр хадаа ВКП(б)-гэй уставай ёhoop идейно-политическэ хэмжээгээ дээшэлүүлдэггүй, партийна суглаанда эдибхитэйгээр хабаадалсадаггүй, саг болзор сооно членскэ түлэбэрээ оруулдаггүй, партийна документнүүдые хадагалха талаар хайша хэрэгээр, харюусалгагүйгөөр хандадаг ба партийна организациинга хүдэлмэридэ хабаадалсадаггүй ушарнууд үзэгдэнэ. Зарим коммунистнууд хадаа өөhэдөө ажалай ба гүрэнэй жаяг заршамые эбдэдэг ушарнууд бии.

Иимэ байдалые хаража байбашье hаа зарим колхозуудай парторганизацинууд хэмжээ абадаггүй байха юм. Тэрэшэлэн хүдөө ажалай артелиин уставые бүдүүлигээр хазагайруулжа, колхоздоо ба гүрэндөө харша ябадалые гаргажа байhан баримтануудые мэдэжэ байбашье hаа зарим партийна эхин организацинууд энээн тухай хэмжээ абадаггүй заншалтай.

Энэ баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, зарим колхозно партийна эхин организацинуудта партиин доторой хэрэг доодо хэмжээндэ байhаниие эли тодоор гэршэлнэ. Партиин зарим айкомууд болбол партийна хүдэлмэриие hайжаруулха тухай хэмжээ-ябуулгануудые хараалhан шиидхэбэринүүдые баталхадаа, дээрэ тэмдэглэгдэhэн дутуу дунда зүйлнүүдые хараадаа абадаггүй байхань саашадаа тэсэмээр бэшэ болоно. Партийна аппарадай олонхи хүдэлмэрилэгшэд партийна эхин организацинуудые бүхэжүүлхэ ба тэрэнэй шадабариие дээшэлүүлхэ тушаа бодото туhаламжа хүтэлбэри үгэдэггүй байха юм.

hүүлэй үедэ партиин олонхи айкомуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд болбол адууhа мал тухай, таряан ажал тухай hайнаар мэдэдэг болобошье hаа, нүгөө талаhаань кадрнууд хэрзэргээр хүдэлмэрилнэб, коммунистнууд ямараар хүдэлмэрилжэ, хэрзэргэ өөhэдынгөө политическэ мэдэрэлые дээшэлүүлжэ байнаб гэжэ hонирходоггүй баримтанууд үзэгдэнэ. Ушар иимэhээ партийна хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд болбол түбхын түрүүндэ партийна эхин организацинуудые бүхэжүүлхэ, коммунистнуудай өөhэдынгөө идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ ба хүтэлбэрилхы үүргээ дүүргэхэ хэрэгтэнь үдэр бүри бодото туhаламжа үзүүлхэ ёhотой.

Партийна хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд болбол колхозно партийна эхин организацинуудай составай 75 процентнь Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай жэлнүүдтэ партида абтаhан залуу коммунистнууд гэжэ ойлгохонь зайлашагүй. Эдэ залуу коммунистнуудай олонхидынь большевистскэ партиин эмхи гурим тухай үшөө hайн мэдээгүй, өөhэдынгөө идейно-политическэ хэмжээе үшөө дээшэлүүлээгүй байна гээшэ. Тиимэhээ тэдэнэр хадаа партийна хүтэлбэрилхы организацинуудай үмэнэhөө саг үргэлжэ туhаламжа эрижэ байна гэжэ партийна хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд мэдэхэ үүргэтэй болоно.

Коммунист гээшэ советскэ общественэй түрүү хүн мүн. Тиимэhээ Ленин-Сталинай партиин түлөө, арад зоной хэрэгэй түлөө үнэн зүрхэнhөө эмхитэй гуримтайгаар тэмсэгшэ болохо байна. Партиин хэрэгэй түлөө үнэн зүрхэнhөөн тэмсэжэ байхалаа, партиин член бүхэн юунэй түлөө тэмсэжэ байhанаа заатагүй мэдэхэ ёhотой. Партийна комитедүүд болбол большевизмые шудалха хэрэгтэнь коммунистнууд бүхэндэ туhаламжа үзүүлхэ ёhотой. Тиимэhээ политhургуулинуудай болон кружогуудай хүдэлмэриие үг үнэхөөрынь hайжаруулжа, политическэ темэтэй лекци болон элидхэлнүүдые саг үргэлжэ үнгэргэхэ зайлашагүй болоно.

Политическэ-гэгээрэлэй хүдэлмэриие эмхидхэхэтэеэ хамта, коммунистнуудай дунда ниитын hуралсалые hайжаруулжа, колхозно партийна эхин организацинуудай коммунистнуудай ном бэшэг багаар мэдэхэ ябадалые усадхаха тушаа гол анхаралаа табиха ёhотойбди. Колхозно партийна эхин организацинуудай арад ниитын дунда хүндэтэй боложо, тэрэнэй хэлэhэн үгые бүхы колхозниигуудай хүндэтэйгөөр бэелүүлдэг болохын тулада коммунистнууд бүхэн колхозно ажаүйлэдбэри дээрэ хүдэлмэрихэдөө, хододоо өөhэдынгөө бэеэр большевистскэ жэшээ харуулжа, ажалай жаяг заршамые эбдэхэ ябадалтай эрид шууд тэмсэхэ ёhотой. ВКП(б)-гэй членүүд ба кандидадууд бүхэн үргэн ниитэ колхозниигуудай дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие hайнаар табиха тушаа саг үргэлжэ анхарал оролдолгоёо гаргаха гэжэ ВКП(б)-гэй устав бидэнэрhээ эрилтэ хэнэ.

Хэрбээ колхозно партийна эхин организаци болбол хамтын хэрэгhээ холо байжа, өөhэдөө муугаар ба жаяг заршамгүйгөөр хүдэлмэрилээ хадань, тиимэ партийна эхин организаци хадаа эрэгтэй эмэгтэй колхозниигуудай дунда хүндэгүй боложо, өөрынгөө түрүү үүргые хангалтагүйгөөр дүүргэхэ байhаниинь элитэ болоно гээшэ. Энэ хадаа партиин доторой хүдэлмэриин доодо хэмжээндэ байhаниие эли тодоор харуулна. Тиимэhээ партийна эхин организацинууд бүхэн түбхын түрүүндэ, коммунистнуудайнгаа дунда политическэ-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие hайжаруулжа, тэдэнэрые арадай хэрэгэй түлөө эдибхитэй тэмсэгшэд болгохо арюун уялгатай.

Коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ партийна суглаанууд ехэхэн удхашатай байха юм. Тэд, манай эндэхи олонхи партийна эхин организацинууд өөhэдынгөө хамтын суглаануудые политическэ дээдэ хэмжээндэ үнгэргэжэ шаданагүй гэхэдэ алдуу болохогүй. Зүгөөр, hүүлэй үедэ олонхи партийна эхин организацинууд партийна суглаануудые түргэ-түргэнөөр хэжэ, шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэдэг болоо. Гэбэшье, зарим партийна организацинуудта партийна суглаанууд коммунистнуудые политическээр хүмүүжүүлхэ талаар большевистскэ hургуули боложо шадаагүй байhан зандаа.

Баргажанай, Кабанскын, Байкало-Кударын болон бусад аймагуудай колхозно партийна эхин организацинуудай суглаанууд дээрэ колхозойнгоо ажахы тушаа шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ ябадал үсөөн болохоhоо гадна, тэндэ залуу коммунистнуудые тус суглаануудтаа эдибхитэйгээр хабаадуулжа шаданагүй. Энэ аймагуудта ба мүн бусад аймагуудта партийна эхин организацинуудай суглаанууд дээрэ имагта ВКП(б)-гэй обкомой гү, али партиин айкомой пленумүүдэй болон партийна эдибхитэнэй аймагай суглаануудай дүнгүүд тухай гансахан лэ асуудал зүбшэн хэлсээд, өөhэдынгөө колхоз соохи шухала шухала асуудалнуудые мартажархидог заншалтай байха юм.

Ушар иимэhээ ВКП(б)-гэй айкомууд болбол дээрэ хэлэгдэhэн дутуу дунда зүйлнүүдые хараадаа абажа, колхозно партийна эхин организацинуудые бүхэжүүлхэ тушаа Партиин Центральна Комитедэй заабариие бэелүүлхэ үүргэтэй.

А. МОЛТОЕВ.

ВКП(б)-гэй обкомой эмхидхэлэй-инструкторскэ таhагые даагша.

Түрүүшүүлэй дүршэлые хэрэглэнэ

Бичурын аймагай газарай таhаг хүдөө-ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэлые олоной дунда нэбтэрүүлхэ хүдэлмэри эрхимээр табижа шадаа.

Газарай таhаг аймагай центрын дэргэдэхи түрүүшүүлэй дүршэлдэ hургаха Бүргүулида hаяхан 304 свекло ургуулагшадые суглуулжа семинар үнгэргэбэ.

Тус семинар дээрэ аймагай газарай таhагай ахалагша агроном нүхэр Евсенко «свеклын үндэр ургаса яажа абахаб» гэhэн темээр элидхэл хэлэhэн байна. Удаань «Красное знамя труда» гэжэ колхозой свеклын үндэр ургаса абагша нүхэр Терюханова ба Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхозой член нүхэр Афанасьева гэгшэд үнгэрэгшэ жэлдэ яажа свеклын үндэр ургаса абаhанаа хөөрэжэ үгэhэн байна.

Тэрэшэлэн Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой моринной үүлтэрэ фермын дэргэдэ hаяхан аймагай түрүү адуушад сугларжа мүн лэ тиимэ семинар үнгэргэбэ.

Семинар дээрэ АЗО-гэй ахалагша зоотехник нүхэр Чакель адуу моридой хойноhоо яажа харуулха түл абалгын тухай ба нэмэлтэ түлбэриин тухай элидхэлнүүдые хэлэhэн байна.

Эрхим адуушан нүхэр Бабыкин «Адуугаа яажа үбэлдөө манахаб» гэhэн темээр хөөрөлдөөн үнгэргэбэ.

Мүн тиимэ семинарнууд Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо (hаалишанай семинар) «КИМ» гэжэ колхозой хониной товарна фермын дэргэдэ (хонишодой семинар) үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

Т. БУТУХАНОВА.

Хэблэлэй шэнжэлэл

ТУЙЛАhАН АМЖАЛТАНУУДАА БҮХЭЖҮҮЛХЭ

СТАХАНОВЕЦ

ВКП(б)-гэй Зэдын айкомой аймгүйсэдкомой орган

Тус хэблэл газетэ (редакторынь нүхэр А. Будажапов) болбол ССР Союзай Верховно Советтэ hунгалтануудые хэхэ тон шухала гүрэн түрын политическэ удхашанартай кампаниин эхилхэтэй хамта, энэ асуудалаар тодо hонор корреспонденцинүүдые хуудаhан бүхэндөө тобшохоноор аад, тодо hонороор хэблэжэ эхилhэн байгаа.

Энэншье тон зүб. Юундэб гэхэдэ, ВКП(б)-гэй обком болбол иигэ жэшээ бүхы хэблэл газетэнүүдhээ шангата эрилтэ хэhэн бэлэй. Зүгөөр, энэ газетын редакциин хүдэлмэрилэгшэд өөhэдынгөө үмэнэхи харюусалгатай ба хүндэтэй үүргэнүүдые нэрэтэй түрэ ёhогоор бэелүүлжэ, энэ тон шухала кампаниие амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэнь аймагайнгаа партийна ба советскэ организацинуудта ехэхэн туhаламжа хүргэжэ шадаhаниинь тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тиин, тус аймагай коммунистнууд ба партийнабэшэ эдибхитэн энэ шухала хүдэлмэриие жэшээтэ hайнаар үнгэргэхэ хэрэгтэнь редакциингаа хүдэлмэрилэгшэдтэ үдэр бүри бодото туhаламжа үзүүлhэн юм.

Тус газетын байгша оной январиин 12-то № 4 (576) хууд hанда толилогдоhон «100 эхэ хониhоо 110 хурьга абахабди гэhэн» ехэхэн hонирхолтой бэшэг соогоо Кагановичын нэрэмжэтэ хүдөө-ажалай артелиин комсомольско-залуушуулай отарын хонишон нүхэр Х. Норбоева гэгшэ иигэжэ бэшэнэ:

Манай комсомольско-залуушуулай отара дээрэ ажалладаг залуу малшад СССР-эй Верховно Советтэ hунгалтануудые хэхэ үдэрэй хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо 100 эхэ хониhоо 110 толгойhоо доошо бэшэ хурьга түрүүлжэ абаад, нэгэшье толгой гээлтэ хорлолтодо оруулангүйгөөр тобир тарганаар үбэлжүүлхэ гэhэн тон харюусалгатай уялгануудые бэе дээрээ даажа абаба. Энэ уялгаа хүндэтэйгөөр бэелүүлжэ байhан хүнүүд hүүлэй үедэ олошороо. Залуу хонишон Гармажаб Аюрова гэгшэ түрүүлжэ абаhан хурьгадаа гээлтэ хорлолтодо оруулангүйгөөр хүдэлмэрилhэнэйнгөө түлөө 5 толгой хони нэмэлтэ түлбэри болгон абаба. Манда даалгагдаhан 645 толгой хониин тобир тарганаар үбэлжүүлэгдэжэ байна».

Энэ хуудаhан дээрэ корреспонденцинүүдые бэшэhэн Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Д. Мункуев, эбэртэ малай адуулагша нүхэр Н. Дамчеева, МТФ-е даагша нүхэр Р. Иванов гэгшэд малай үбэлжэлгэ үнгэргэхэ талаар түйлаhан дүй дүршэлнүүдээ дэлгэрэнгыгөөр бэшэжэ, аймагай малшадые ехээр hонирхуулба.

Тэрээнhээ гадна, „Стахановец“ газетэ болбол советскэ засагай дээдэ органдо hунгалтануудые хэхэ кампанитай дашарамдуулагдан аймагайнгаа ажалшадай дунда политическэ ба үйлэдбэриин хүгжэлтэнүүдэй дэлгэржэ байhаниие эли тодоор харуулжа бэшэхэhээ гадна, hунгагшадта СССР-эй Конституци, hунгуулиин Дүрим болон бусад hунгуулитай дашарамдуулан шухала шухала материалнуудые ... хи партийна организацинуудай ... гандистнууд ба агитаторнуудай ... гээр ойлгуулжа байhан тухай ... гаргаhан газетэнүүд бүхэндөө ... доор бэшэhэн байха юм.

Жэшээлдэхэ, «Агитаторнууд h... иин закониие ойлгуулжа ябана» ... статья соогоо аймагай түрүү аги... нууд нүхэд Жамсаева, Р. Д... Б. Доржиев болон бусад айй түрүү дүршэлнүүдые бэшэжэ, партийна организацинуудта агитац онно-ой... ламжын ба политическэ-эмхидхэлэй хүдэлмэриие hайжаруулха талаар ... гүй туhаламжа үзүүлhэн байгаа.

Мүн ажалшадай депутадуудай ... скэ ба сомоной Советүүдэй гү е... комитедүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй ... гагшадай список хэрзэргээр зо... баhан тухай бэhал мартаагүй, ... 100 номер бүхэндөө корреспонденци... дые толилжо, энэ талаар алдуу ... гаргаhан гү, али эрхим hайнаар ... шухала хүдэлмэриие хэжэ б... Советүүдые харуулhан байна.

„Стахановец“ газетэ болбол hунгуу... лиин кампаниин шэнэ шатада ... коммунистнууд ба партийнабэшэ... нүүдэй сталинскэ блогоор дэбжү... дэhэн кандидадуудай регистраци ... лон бюллетеньдэ оруулагдахатай ... кандидадуудай түлөө агитаторну... лон этигэмжэтэ нюурнуудай ха... үргэнөөр ойлгууламжын хүдэл... хэжэ байhан тухай үргэлөөр б... байгаа.

Энэ газетын хуудаhануудые ... гарахада, тус газетын хуудаhанда ... магай хүтэлбэрилхы хүдэлмэри... олон дахин корреспонденцинүүд... шэжэ, тэдээн соогоо пар... советскэ болон комсомольско ор... зацинуудай hунгуулиин кам... үедэхи шухала зорилгонууд ту... лэhэн байба. Жэшээнь, ВКП... айкомой эмхидхэлэй-инструктор... hагые даагша нүхэр С. Ханда... сэрэгэй таhагые даагша нүхэр ... раклновский, Дзержинскиин нэрэ... колхозой парторганизациин се... нүхэр Н. Атланкин болон бус... нирхолтой статьянуудые бэшэhэ... ха юм.

Тиимэ болохолоороо, «Стахан... газетэ ба тэрэнэй редактор ... А. Будажапов болбол өөрынгөө ү... харюусалгатай ба хүндэтэй үүр... дые нэрэтэй түрэтэйгөөр бэел... шадаhаниинь элитэ. Эгээл иимэ... газетын хүдэлмэрилэгшэдтэ тү... амжалтануудаа улам саашадань ... жүүлжэ, hунгуулиин кампании... рамда гараhан ажалшан арадай ... ческэ ба үйлэдбэриин дэбжэлгэ... зүб замаарынь партийна ор... таяа хамта жолоодолсожо, хабар... рилгада бэлэдхэхэ, малай үбэл... жэшээтэ hайнаар үнгэргэхэ гэ... тын арадай ажахын шухала хү... рилүүдые жэшээтэ hайнаар ү... хые хүсэгдэнэ.

АЙМАГАЙ ГАЗЕТЭНҮҮДЬЭЭ

Тимлюйскэ МТС-эй коллектив уялгануудаа дүүргэбэ

Тимлюйскэ МТС-эй коллектив (директорынь Урнышев) болбол СССР-эй Верховно Советэй hунгалтын үдэрэй хүндэлэлдэ зорюулагдаhан социалистическэ мүрысөөндэ үргэн далайсатайгаар оролсожо, бодото уялгануудые абаад, февралиин 1-дэ 23 трактор эрхим шанартайгаар заhабарилжа гаргаба.

Тэрэшэлэн хүдөө-ажалай маши... сэгүүдые заhабарилха түсэб ... дүүргэбэ.

Машино-тракторна паркын заhа... гада түрүү hуури нүхэд Поло... Черных, Кыштымова, гэгшэдэй ... нууд эзэлнэ.

(«Сталинский П...

Генерал колхоздо ерэбэ

Оронгын сомоной «Улаан-Оронго» колхоздо СССР-эй Верховно Советэй депутат, Советскэ Союзай Герой, генерал-майор Илья Васильевич Балдынов ерэбэ. Тус колхозой членүүд нүхэр Балдыновые айхабтар ехэ баяртайгаар угтаhан байна.

Колхозниигуудай хамтын суглаан дээрэ нүхэр Балдынов өөрынгөө алдарта гвардейскэ дивизиин дайшалхы түүхэhээ хөөрэжэ, эндэ сугларhан колхозниигуудые ехээр hонирхуулба.

Тус колхозой членүүд нүхэр Б... вые өөhэдынгөө түйлаhан ажалай... тануудтай танилсуулhан байна.

Нүхэр Балдынов колхозно үйл... тухай ехээр hонирхоhон ба б... колхозниигуудта саашадаа үшөө ... жалтануудые түйлахые хүсэбэ.

(«Красная Ин...

Дархан Лубсановай эдибхи

Үдын МТС-эй түмэршэ дархан Бато-Мунко Лубсанов болбол hунгалтын үдэрые ажалай амжалтаар угтаха гэжэ уялгануудые бэе дээрээ даажа абаа бэлэй. «Нүхэр Лубсанов заатагүй хэлэhэн үгэеэ хэрэг дээрэ бэелүүлдэг юм»,—гэжэ сугтаа хүдэлмэрилдэг нүхэдынь магтадаг. Мүнөө Бато-Мунко даалгабаряа үдэр бүри 120—140 процент hайн шанартайгаар дүүргэнэ. Машина, тракт... заhабарилгада хэрэгтэй частьнууд... саг соонь хэжэ бүтээнэ. Энэ ... риингөө хажуугаар мэргэжэл... уран дархан нүхэр Лубсанов h... үдэрэй хүндэлэлдэ нэгэ түмэрш... ниие hургажа бэлдэhэн байна.

(«Улаан ...

Эрхим бэлэг

Аймагай «Заготживсырьёгой» пунктын хүдэлмэрилэгшэд СССР-эй Верховно Советэй hунгалтын үдэртэ эрхим бэлэгтэй ерэбэд.

«Заготживсырьёгой» пункт болбол 1945 оной IV-дэхи квартадай ангай арhа тушааха түсэб 100,8 процент дүүргэжэ, эрхим шанартай арhануудые гүрэндөө тушааба.

Мүн «1 Мая» колхозой эрхи... шан Л. Аверин ангай арhа туша... сэбөө 180 процент дүүргэжэ, «За... сырьёгой» пунктда 1.600 түхэ... хим шанартай арhануудые туша... рэшэлэн ангуушад Субтурин, Б... бусад арhа тушааха түсэбөө ... дүүргэhэн байна.

(«Красная Сел...

ХАБАРАЙ ТАРИЛГЫЕ ХҮСЭД БЭЛЭДХЭЛТЭЙГЭЭР УГТАЯ!

Магтаалтай бригада

...ой Верховно Советэй һунгалта-...ый үрдэлдэ дэлгэрһэн социалисти-... мүрысөөнэй дүнгүүдээр Курумканай ... Молотовой нэрэмжэтэ колхозой ... нүхэр Түбденовэй хүтэлбэрилдэг ...най бригада колхоз соогоо илаа... байна.

...бригада 15 плуг, 20 борной за-... бэлэн болгоо. Тэрэшэлэн ероо-...льтурануудай тарилгын 300-һаа ...нтнер үрһэ кондиционно эрхим ...рэй болгоһон байна. Воскресник ...оо олохон колхознигуудые ха-..., 200 гаран гектарта саһа тог-... Поли дээгүүр наг шэбхэ тарааха ...ода бригадын 3 членүүд ябана. ...шубуунай аргал бэлэдхэхээр томи-логдоһон колхозниигуудынь 5 хоноод лэ айлаар ябажа эдэ үтэгжүүлгэнүүдые суглуулдаг байна.

Хүдөө-ажалай машинануудые заһабарилжа байһан түмэршэ дархан Чойсорон Шотхоев даалгабаряа саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэ. Тэрэшэлэн хомуут тоно-гуудые һэльбэн заһабарилдаг колхозни-гууд Дынсема Цыдыпова, Даши Цыден-жанов гэгшэд тусхайта ажалдаа үнэн сэхээр хандадаг юм.

Энэ жэлдэ үндэр ургаса хуряахын түлөө иимэ бэлэдхэл хэжэ байһан дээрэхи бригада социалистическэ мүрысөөнэй илажа, колхоз соо магтаалтай болоо.

Н. КОДУНСКАЯ.

Эдэ колхозууд эрхимлэһээр

...ондо үндэр ургаса абахын түлөө ... аймаг соо дэлгэрһэн социалис-... мүрысөөндэ Эгэтын сомоной Ста-... нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь ... нүхэр Дондоков, партийна ...иинь секретарь нүхэр Ширабон) ... ябана. Хүдөө-ажалай машина...нуудые эрхим шанартайгаар за-..., түргэн дүүргэхэбди гэһэн ... энэ артелиинхид үнэн хэрэг дээ-... Гэбэл, тус колхозой та-... хэрэглэгдэхэ бүхы машина зэм-... заһабарилха түсэб һайн шанар-... 100 процент дүүргэгдээд байна. ... энэ артелиинхид үбэлэй үеын ...ическэ хэмжээ-ябуулгануудые бараг һайнаар үнгэргэжэ байха юм.

Тиин, энэ колхоз ВКП(б)-гэй айком ба ажалшадай депутадуудай аймагай советэй гүйсэдхэхэ комитедэй дамжуулгын Улаан туг абаһан байна.

Мүн энэ туг абаха нэгэдэхи кандидата Сосново-Озерско сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Курбетьев, партийна организациинь секретарь нүхэр Белобородова) баталагдаа.

Дамжуулгын Улаан туг абаха хоёрдохи кандидадта Исингын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз баталагдаһан байна.

Д. ЦЫДЕНОВ.

ТҮНХЭНЭЙ ТҮРҮҮ КОЛХОЗУУДААР

Үндэр ургаса хуряахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ эршэмтэйгээр оролсоһон Түнхэнэй түрүү колхозууд хабарай тарилгада хангалтатай бэлэдхэл хэжэ байна.

Агууехэ вождь Сталин багшын түүхэтэ үгэдэ харюу болгон аймагай бүхы колхозууд тарилгада хэрэглэгдэхэ хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилга, агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые шангадхаба. «Красный пахарь» колхозой эрэгтэй эмэгтэй членүүд полиие үтэгжүүлхэ тушаа онсо анхаралаа табиһан байна. Февралиин түрүүшын хахалай мэдээгээр энэ артелиинхид поли дээрэ 7 мянга гаран шарга наг шэбхэ гаргаһан, 40 центнер үнэһэ, 22 центнер шубуунай аргал суглууһан байха юм. Мүн хэдэн центнер фекали суглууһан, 300 шахуу гектарта саһа тогтооһон байна.

«Политотделец» колхоз хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдые амжалтатайгаар заһабарилжа байнхай. Эндэ 30 плуг, 39 борной, 9 сеялкэ заһабарилагдаа. Поли дээрэ 3.500 шарга наг шэбхэ тараагдаһан, шубуунай аргал, үнэһэн суглуулагдаһан байна.

Тэрэшэлэн 17 партсъездын, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй нэрэмжэтэ, «Память Ильича» колхозууд тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые бараг һайнаар үнгэргэжэ байха юм.

Тарилгада бэлэдхэлээр аймаг соо түрүүлжэ ябаһан Түнхэнэй эдэ колхозууд баян ургаса хуряаха бата бэхи һуури табихын зорилгоор социалистическэ мүрысөөнэй эршые улам шангадхаба.

О. ГРИГОРЬЕВА.

Ростовско областиин овощно ба бахчева культуранудай Бирюче-Кутска селекционно станциин хүдэлмэрилэгшэд ... Толмачева ба М. А. Тищенко гэгшэд гектарһаа 27 тонно ургаса үгэһэн «каба» гэжэ сортын үрһэнэй һонгиные ...оруулжа байна.

В. Елагинай фото (ТАСС-эй фотохронико).

Ударна һарын зарим дүнгүүд

Энэ жэлдэ үндэр ургаса абажа, Эхэ орондоо таряа талха элбэгээр үгэхын түлөө Кабанскын түрүү колхозууд урдынхиһаа үлэмжэ эршэтэйгээр тэмсэжэ байна. Аймагай бүхы колхозууд СССР-эй Верховно Советэ һунгалтануудые хэхэ үдэрые ажалай амжалтануудаар угтахын зорилгоор 1946 оной январиин 10-һаа февралиин 10 хүртэр ударна һара эмхидхэһэн байха юм.

Тиихэдээ эрхим шанартай үрһэ бэлэдхэжэ тарилгын кондицида хүргэхэ, үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай түсэбые саг болзор соонь, һайн шанартайгаар дүүргэхэ, хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдые түргэн заһабарилха, тарилгые угтуулан эмниг мори унаануудые олоор һургаха, тэргэ зэмсэг, хомут тоногуудые бүримүһэн бэлэн болгохо, хабарай полевой хүдэлмэриин үедэ хэрэглэхэ үбһэ тэжээл таһалха мэтын уялгануудые абаа һэн.

Дурсагдагша хэмжээ-ябуулгануудые соносхогдоһон һарын турша соо заатагүй бэелүүлхын түлөө аймагай эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд өөһэд хоорондоо барандаа мүрысэн, өбтэй эетэйгээр хүдэлмэрилжэ эхилээ. Мүрысөөндэ оролсоһон социалистическэ уялгануудай эгээл шухала пунктнуудай нэгэн болгожо хараалһан үрһэ бэлэдхэхэ хэмжээ-ябуулгые бэелүүлхэ хэрэгтэ түрүү колхозууд харюусалгатайгаар хандаһан байна. Үшөө февралиин 1-дэ аймагай колхозууд бии байгаа үрһэеэ бараниинь хаажа сэбэрлээд, тарилгын шанарые шалгуулхын тулада лабораторидо үгэһэн байгаа.

Молотовой нэрэмжэтэ, «Путь социализма», «Красное знамя», «Байкал», XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд тарилгада бэлэдхэлээр аймаг соо эрхимлэжэ ябана. Эдэ колхозууд ударна һара соо бии байгаа хүсэеэ хабарай тарилгада бэлэдхэлые шиидхэхэ хэрэгтэ элсүүлэн, колхознигуудай дундахи социалистическэ мүрысөөе зүбөөр хүтэлбэрилжэ ябуулһан байха юм. Тиигэжэ эдэнэр үрһэ хааха түсэбөө сүм дүүргэжэ, шанарыень лабораторидо шалгуулһан байна. Тус колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, тусхайлбал правлениин түрүүлэгшэнэр Портнягин, Нечкин, Гаягильдеев, Бражник, Попов гэгшэд энэ жэлдэ үндэр ургаса хуряаха ябадалда бүхы һанал бодолоо табина.

Газарые шииг нойтоор элбэг байлгаха ябадалда шухала анхаралаа табиһан колхозууд поли дээрэ саһа тогтоохо хүдэлмэриие түрүүшын ээлжээндэ табиһан байна. Илангаяа, үбэлэй сагта саһа тогтоохо гээшэ намарай хара таряанда ехэ туһатай юм. Үнгэргэгдэһэн ударна һара соо аймагай колхозууд 3.584 гектарта саһа тогтоожо, түсэбөө 71,7 процент дүүргэе. Намарай хара таряан болон олон жэлэй ногоонэй ургасын поли дээгүүр саһа тогтоолго жэгдэхэнээр ба һайн шанартайгаар үнгэргэгдэһэн байна. Таряан дээрэ 44 мянга гаран тэргэ наг шэбхэ шэрэгдэһэн гү, али байгуулагдаһан түсэбэй 60-аад процентнь дүүргэгдэһэн байха юм. Тэрэшэлэн үнэһэ шубуунай аргал гэхэ мэтын нютагай үтэгжүүлгэнүүд суглуулагдаа.

Колхозууд үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэдөө гансал тоогой түлөө тэмсээ бэшэ, харин эрхим шанарай түлөө урдынхиһаа үлүү ехээр оролдоһон байха юм. Саһые поли дээрэ гүнзэгы ба жэгдээр тогтоохын, наг шэбхые зүбөөр обоолхын, үнэһэ, шубуунай аргал һайнаар хадагалхын түлөө колхозууд энэ жэлдэ онсо анхаралаа табина.

«Красное знамя», «Путь Ленина», Молотовой, Чкаловай нэрэмжэтэ колхозууд ударна һарын үедэ ажал хүдэлмэреэ һайнаар эмхидхэжэ, поли дээгүүр саһа тогтоохо түсэбөө бүримүһэн дүүргэһэн, хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдые бултыень заһабарилһан, нютагай үтэгжүүлгэнүүдые суглуулха даалгабаряа барагсааһан байха юм.

Хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдые эрхим шанартайгаар заһабарилхын түлөө колхозуудай түмэршэ дархашуул өөһэд хоорондоо эршэтэйгээр мүрысэһэн байгаа. Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түмэршэ дархан Гладышев ударна һарын үедэ үдэр һүнигүй хүдэлмэрилжэ, тарилгада хэрэглэгдэхэ хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдые бараниинь богони болзор соо, эрхим шанартайгаар заһабарилаа. Тэрэшэлэн «Победа» колхозой түмэршэ дархан Иванов абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ, хэлэһэн үгэдөө хүрэбэ. Дурсагдагша дархашуулые удаалуулан «Путь Ленина», Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай түмэршэ дархашуул хүдөө ажалай машина зэмсэгүүдэй заһабарилгые байгша оной февралиин 1-дэ бүрин дүүргэһэн байна.

Плуг, борной заһабарилха түсэбүүдые аймагай колхозууд бэшэ машинануудһаа үлэмжэ һайнаар дүүргэжэ байха юм. Хэдэн олон колхозууд ударна һарын үедэ плуг борнойнуудаа һайн шанартайгаар заһабарилжа бэлэдхээ.

Тарилгын хүдэлмэридэ ябаха мори унаануудые амаруулха, илгаха ябадалые колхоз бүхэн шухала дээрэ тоолоно. Колхозуудай правлени болон зооветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй хүсөөр тарилгада ябаха мори унаанууд шалгагдаа. Тиин, туранхай мори унаае илгажа, һайн тэжээл дээрэ табиһан ба хүдэлмэриһөө сүлөөлһэн байха юм. Мүн эмниг мори, сарнуудые һургажа байһан колхозууд аймаг соо бии.

Тиигэбэшье, тарилгада бэлэдхэлээр аймагай зарим колхозууд ехэхэн дутуунуудтай байһаар. Тиимэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ударна һарын соносхогдоошье байхада темпэ шангадхаха талаар эрид хэмжээнүүдые абаагүй байгаа. Үрһэ хааха, сэбэрлэхэ, үбэлэй үеын агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ, хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдые заһабарилха, хүдэлмэришэ мори унаае амаруулха, эмнигүүдые һургаха мэтын шухала хүдэлмэринүүдые гээгдэжэ ябаһан колхозууд онсо һайнаар эмхидхэжэ шадаагүй, харин жоблорһон зандаа байха юм.

1946 он—Сталинска дүрбэдэхи табанжэлэй түрүүшын жэл мүн. Тиимэдэ аймагай колхозууд табанжэл соо табигдаһан түсэбтэ зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө энэ жэлдэ үндэр ургасын бата бэхи үндэһэн һуури табиха байна. Табанжэл соо колхоз бүхэн орооһото, овощной, хартаабхын болон бусад культуранудай тарилгые ниилээдгүй ехэдхэжэ, ургасыень бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ зорилготой.

Аймагай түрүү колхозууд үнгэргөөд байһан ударна һарын үедэ тарилгада бэлэдхэлые яһала урагшань дабшуулба. Гэбэшье, эдэнэр эды тэдыгээрээ һанаагаа амаржангүй, саашадаа бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэринүүдые улам түргэдхэхэ зорилготой. Үрһэ хааха гү, али хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдые заһабарилха мэтын түсэбүүдые сүм дүүргэһэн колхозууд байгаашье һаа, тарилгада бэлэдхэлэй нүгөөдэ зүйлнүүдыень хүсэлдүүлээдүй баримтанууд олон байна. Тиимэдэ колхоз бүхэнэй урдахи зорилго угаа харюусалгатай ба ехэ гээшэ. Хабарай тарилгада бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэринүүд энэ гэһээр шиидхэгдэхэ зэргэтэй. Үрһэ хаажа сэбэрлээд, кондиционно эрхим шанартай болгохо, машина зэмсэг, хомут тоногуудые түргэн саг соо, һайнаар заһабарилха, поли дээгүүр наг шэбхэ тарааха, шубуунай аргал, үнэһэ мэтын нютагай үтэгжүүлгэнүүдые суглуулха, мори унаае амаруулха мэтын хүдэлмэринүүд колхоз, таряанажалай бригада бүхэнэй түрүүшын шухала зорилго болоно.

Саашадаа манай аймагай колхозууд социалистическэ мүрысөөнэй ябасые һуладхангүй, харин шангадхажа 1946 оной хабарай тарилгые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтаха байһаниинь лабтай. Колхозуудай правлени болон таряанажалай бригадын бригадирнууд тарилгада бэлэдхэлэй ябасые ударна һарын үедэ ябуулһан шэнгеэр хүтэлбэрилхэ байна.

А. КАПУСТИН,
Кабанскын аймагай газарай таһагай главна агроном.

Шэнэ гараж барижа байна

Хоринын МТС-эй хүдэлмэришэд ба трактористнууд хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ машина зэмсэгүүдээ хүсэд бэлэн болгоод, тэрэнээ саһа бороодо, һаялиншуурганда оруулангүй, шорой тооһондо даруулангүй байлгахын түлөө өөһэдынгөө хүсөөр сарай барижа захалаа. Тэрэ сарай соонь 40 гаран трактор багтахаар хараалагдана.

Тэрэнһээ гадна автомашинын нэгэ шэнэ гараж барижа захалаа

Түмэршэ дарханай оролдолго

Доохо-Бургалтайн сомоной «Заветы Ильича» артелиин түмэршэ дархан Сэнгэ Цыбикжапов гэгшэ Торлин аймаг соо дуршалтай дархашуулай нэгэниинь юм. Энэ нүхэр Улаан Армиһаа бусажа ерэһэн дары өөрынгөө инаг ажалда орожо тарилгын машина зэмсэг заһабарилжа эхилээ һэн. Тиихэдээ плуг, борной, сеялкэ мэтын машина зэмсэгүүдые хаһа болзор соонь, эрхим шанартайгаар заһабарилха уялга абаад, үгэдөө хүрэхэ байһан тухайгаа колхозой правлени болон партийна организацида найдуулһан байна.

Мүнөө нүхэр Цыбикжапов өөрынгөө уялгые болзотоор дүүргэе. Түмэршэ дархан Цыбикжаповай оролдосотой ажалай ашаар үрөөр «Заветы Ильича» артелиин хэдэн олон машина зэмсэгүүд эрхим шанартайгаар заһабарилагдажа бэлэн болобо.

Үндэр ургаса хуряаха ябадал тарилгын машина зэмсэгүүдые эрхим шанартайгаар заһабарилһанһаа дулдыдалсаха байһан хадань энэ хүдэлмэридэ эршэмтэйгээр оролсожо, өөрынгөө уялгые хүсэд дүүргэнэ гээшэб гэжэ нүхэр Цыбикжапов үнэн зүрхэнһөө мэдүүлээ байна.

Д. О. ЦЫДЫПОВ.

Гол түлэб дүүргэбэ

Бодонгуудай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз хабарай тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые Бичура соо түрүүлэн гол түсэб дүүргэбэ. Гэбэл, бии байгаа үрһэеэ сэбэрлэжэ шалгаһан, 3550 шарга наг шэбхэ поли дээрэ гаргаһан, 392 гектарта саһа тогтооһон, 33 центнер үнэһэ, 20 центнер шубуунай аргал суглуулһан байна.

Тус артелиин колхознигууд тарилгада хэрэглэхэ бүхы зэр зэмсэгүүдые заһабарилжа бэлэн болгоод, мори унаагай шадал шэнээе һайжаруулха ябадалда гол анхаралаа хандуулжа байха юм.

Тэрэшэлэн Бага-Куналейн сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө-ажалай артелиин колхознигууд тарилгада бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые энэ жэлдэ жэшээтэгээр үнгэргэжэ байна. Колхозой поли дээрэ 4.000 шарга наг шэбхэ обоологдоо, олохон гектарта саһан тогтоогдоһон. 280 центнер үнэһэ, 58 центнер шубуунай аргал суглуулагдаһан байха юм. Тэрэшэлэн 65 плуг, 45 борной, 5 сеялкэ, 215 хомуут тоног һайнаар заһабарилагдажа бэлэн болоо.

Б. ЖАПОВ.

...АЙН СЭРЭГЭЙ ХОЙТОХИ ЖЭЛНҮҮДТЭ ТРАКТОР БҮТЭЭЛГЭ

М. ШОР, СССР-эй хүдөө-ажахын машинабүтээлгын Арадай Комиссариадай Главтракторпромой начальник.

* * *

...ондо тракторна ажаүйлэдбэри... үшөө нэгэдэхи сталинска табан-...жэлнүүдтэ бии болоһон байгаа ... ба правительствын хүсэ зоригоор ... Сталинградска, Харьковска ...ска тракторна заводууд социа-... хүдөө-ажахые механизировал-... бүхэ үндэһэнь болобо үгэһэн ...930 ондо Сталинградска тракторна ...(СТЗ) коллективые, предприятиин ... эхилһэнтэй дашарамдуулан ... нүхэр Сталин болбол трак-... хуушан дэлхэйе эбдэгшэ ба ... шэнэ, социалистическэ байдал ... харгы табигша снаряд гэжэ ... юм.

...ондо манайда хахад миллионһоо ... тракторнууд тоологдожо байгаа. ... үгэхэ хэрэгтэ парти болбол ... гол эмхидхэхы үүргэ даалгажа ... тоо тэрэ сагта 6,5 мянган хүртэр ... байна. Хүдөө ажахыда эльгээг-... машинануудай ба тэдэнэй ... частьнуудай тоо жэл бүри оло-... байгаа. Шэнэ түхэлэй тракторнуу-... үйлэдбэрилхээр бэлэдхэжэ ... үйлэдбэрилхэ ябадал һайжаруу-... байгаа, заводой техническэ тү-... һайжаруулагдажа байгаа, ... бүтээсэнь дээшэлүүлэгдэжэ ... Тракторнууд болбол угаа ехэ хү-...тые хэжэ, колхознигуудай ... ехэ хүнгэлхэг байба. ... механигууд, трактористнууд, ... шоферуудай олонтоото кадр-... байна.

... индустриализацилха ба коллек-... гэһэн большевистскэ пар-... Советскэ правительствын поли-... үшөө 1939 ондо манай га-... мүнөөнэй техникын бааза ... байгуулжа дүүргэхэ арга ... гээшэ. Хэдэн зуун мянган ... колхознигууд томо то-... ажахынуудай дуршалтай хүтэлбэрилэгшэд болобо.

Иигэжэ бүхы социалистическэ хүдөө-ажахын угаа ехэ хүгжэлтын ба ургалтын таатай һайн условинууд бии болгогдоһон юм. Үшөө 1933 ондо хүдөө ажахын валова продукци 1913 оной продукциһаа нэгэ хахад дахин ехэ болоһон байгаа. Колхоз боложо хамтарһан бүхы таряашадта, хуушан хаанта Россин таряашадай һанал бодолдо ороогүй, шанга шадалтай ба культурна ажа һуудалтай болохо зам нээгдэбэ.

Дайн сэрэг хадаа советскэ хүнүүдэй амгалан ажал хүдэлмэриие таһалаа. Мүн баһа тракторбүтээлгэ зогсоогдоһон байна. Тракторбүтээлгын заводууд танкнуудые ба фронтдо хэрэгтэй бусад продукцинуудые үйлэдбэрилхэ болобо. Үшөө тиихэдэ Сталинградска ба Харьковска томохон тракторна заводууд гитлеровскэ эзэмдэгшэдээр һандаргагдаһан байна. Эзэмдэгдэһэн районуудай МТС-үүд ба совхозуудаар байһан угаа олон тракторнуудые булимтарагшад үгы хэһэн байна. Эдэ бүхы юумэнүүдһээ боложо дайнай һүүлдэ тракторна парк хадаа дайнай урдахитай сасуулбал эрид үсөөрһэн байха юм.

Мүнөө большевистскэ парти ба Советскэ правительство болбол колхознигуудай ажал хүнгэлхэг ба ажалай үйлэдбэриин бүтээсые дээшэлүүлдэг түрүү зэргын машинануудаар социалистическэ хүдөө ажахые дахяад ба үшөө ехээр хангахын түлөө бүхы болохо хэмжээнүүдые абана. Үшөө 1941 оной ноябрьска үдэрнүүдтэ, дайсанай Москвада хүтэлжэ байха сагта, правительство болбол Алтайда томохон тракторна завод бариха тогтоол гаргаһан байна. Энэ ушар хадаа манай парти ба правительство, мүн баһа бүхы советскэ арад зон, тиимэ хүндэ хүшэр сагташье, манай зүб хэрэгэй илаха байһанда гүнзэгыгөөр найдажа ба этигэжэ байгаа, дайсаниие бута сохихо ба дайн сэрэгэй хойно Эхэ ороноо хүгжөөхын бата бэхи һуури бэлэдхэхэ хатуу сэхэ хүсэ зоригоор дүүрэн байһанай гэршэ болоно гээшэ.

1942 оной үбэл Алтайска хизаарай Рубцовск гэжэ городто тракторна заводой барилга эхилһэн байна. 1943 ондо алтайска губи талада заводой түрүүшын цехүүд бодхоогдоһон ба тиихэдээ хүдэлмэришэд болон инженернүүдэй шэн зоригто хүдэлмэриин ашаар мянгаһаа үлүү тракторнууд бүтээн гаргагдаһан байна. Дайн сэрэгэй үеын хүндэ хүшэр условидо, богонихон болзор соо хүдөө ажахыда ба Улаан Армида хэрэгтэй машинануудые гаргадаг ехэхэн хүсэтэй тракторна завод байгуулагдаһан байна. Мүнөө энэ заводто трактор үйлэдбэрилгэ үдэр бүри һайжаруулагдажа байна.

1943 ондо мүн баһа хоёр тракторна заводуудай барилга Владимирта ба Липецкдэ эхилэгдэбэ. Владимирска заводой түрүүшын ээлжээн нёдондо баригдажа дүүргэгдээд, мүнөө энэ завод мянгаһаа үлүү машинануудые бүтээжэ гаргаа. Липецкэ тракторна заводой барилга дүүргэгдэжэ байна. Тэрэ хадаа мүнөө жэлдэ 35 морина хүсэтэй шэнэ дизельнэ тракторнуудые үйлэдбэрилгые шудалжа абаха ёһотой юм.

Сталинград ба Харьков городуудта дайн байлдаанай үнгэрһэнэй хойтохи түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилээд тэндэ тракторна заводууд һэргээн бодхоогдожо эхилээ. Бүримүһэн һандаргагдаһан Сталинградска завод имагта богонихон болзор соо бодхоогдоһон байна. Тэрэ дүрбэн мянга шахуу тракторнуудые мүнөө бүтээжэ гаргаа. Мүн түргэн темпээр Харьковска завод һэргээн бодхоогдожо байна, тэрэ болбол һэргээн бодхоогдожо байхадаа 500-һаа үлүү тракторнуудые бүтээн гаргаба.

Тиигэбэшье, тракторна ажаүйлэдбэриин хүгжэлтын темп хэдышье үргэн далайсатай байбашье, мүнөө хүдөө ажахын хэрэгсэлые дүүрэн хангаагүй гээшэ. Тракторнууд ба тэдэнэй запасна частьнуудые үйлэдбэрилгые үргэдхэхын талаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдэхэ хэрэгтэй байна. Табигдажа байгаа арадай ажахын хүгжэлтын табанжэлэй түсэб дайн сэрэгэй урдахи хэмжээһээ дээшэ тракторнуудые үйлэдбэрилхэ гэһэн хэмжээ-ябуулгануудые хараална. Алтайска завод болбол 1945 онтой сасуулхада мүнөө жэл нэгэ хахадһаа үлүү, 1950 ондо—дүрбэ дахиниһаа үлүү тракторнуудые үгэхэ ёһотой байна. Владимирска завод ябажа байгаа жэлдэ машинануудые бүтээлгые ниилээдгүй ехэ болгохо. табанжэлэй һүүлдэ тэрэнэй үйлэдбэриин бүтээсэ үшөө ехэ ургаха байна. Харьковска завод мүнөө жэлдэ тракторнуудые хуушан ёһоороо бүтээхые хангаха ба табанжэлэй һүүлдэ трактор бүтээлгые дайн сэрэгэй урдахи хэмжээһээ ниилээд дээшэ хэмжээндэ хүргэхэ ёһотой болоно. Сталинградска зоводто үйлэдбэриин бүтээсэ дайнай урдахида оробол хоёр дахин ургаха байна. Липецкэ завод мүнөө жэл дизельнэ тракторнуудые гаргажа эхилхэнь. Белоруссида дунда зэргын хүсэтэй гусеничнэ тракторнуудые байгуулхаар хараалагдажа байна. Владимирска завод мүн тэрэшэлэн үшөө ехэхэн хүсэтэй мүнөөнэй колесно тракторнуудые бүтээжэ гаргаха.

Тракторна ажаүйлэдбэриие һэргээн болхоолго хадаа мүнөө түхэлэйнгөө болон конструкциин талааршье, мүн үйлэдбэрилхэ технологииншье талаар ниилээд үндэр техническэ бааза дээрэ ябуулагдажа байна. Машинануудай гол түхэл хадаа дизельнэ трактор байха болоно. Тэрэнэй моторынь түлишые ехээр (30—35%) арбилдаг байха юм. Үшөө тиихэдээ, энэ машина болбол ниилээд үнэгүй түлишэ хэрэглэдэг юм.

Мүн үйлэдбэрилгын технологиие һайжаруулхаар хараалагдажа байна. Мүнөөнэй агрегадуудые ба специализированнэ станогуудые үргэнөөр хэрэглэхэ, транспортна хүдэлмэринүүдые механизировалха, конвейернүүдые нэбтэрүүлхэ ябадал—эдэ бултадаа ажалай бүтээсые ниилээдгүй дээшэлүүлхэ арга олгохо һайн шанартай тракторнуудые гаргахые хангаха байна.

Эдэ хэрэгүүдые амжалтатайгаар дүүргэхэдэ гэр байран барилганууд ба тракторна ажаүйлэдбэриин хүдэлмэришэд ба албахаагшадай материально-һуудалай байдалые һайжаруулга угаа ехэ удхашанартай байха байна. Сталинградска ба Харьковска заводуудай гэр байрын фонд немецкэ булимтарагшад һандаргаһан байна. Мүн бэшэшье тракторна заводуудта гэр байранууд ехээр хэрэглэгдэнэ. Шэнэ табанжэлэй түсэб соо энэ асуудалда ехэхэн анхарал табигдана. Культурна болбосон түхэлтэй гэр байрануудһаа гадна баһа һургуули, больницанууд, фабрика-кухинууд, хүүгэдэй садууд, яслинууд, клубуud ба бусад баригдаха байна.

Большевистскэ парти ба советскэ правительство колхозууд, совхозууд ба МТС-үүдые шэнэ техникээр хангаха асуудалда ехэхэн анхаралаа табидаг байна. Хүдөө-ажахын машино-бүтээлгын Арадай Комиссариадые бии болгоһон ушар хадаа социалистическэ хүдөө ажахын техническэ баазые шангадхаха арга-боломжонуудые олгохо байха. МТС үүд, колхозууд ба совхозуудта дахяад хэдэн олон тракторнууд ба комбайнууд, хүрьһэ болбосоруулдаг, ороохо сэбэрлэдэг ба бусад олон машина ба зэмсэгүүд ошохо. Бүхы тракторна ажаүйлэдбэриие шэнэ байгуулагдаһан наркомадта нэгэдүүлгэ хадаа техническэ дээдэ хэмжээе ба тэрэнэй улам саашаа хүгжэхэ шухала темпые хангаха байна.

Парти ба правительство болбол тракторобүтээлгые социалистическэ индустриин түрүү, хүсэтэ һалбаринуудай нэгэниинь дахяад болгохын түлөө хэрэгтэй бүхы юумэнүүдые хэжэ байна.

Ленинградай суута шулуушад Андрей Куликов ба Григорий Беляев гэгшэд СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтануудай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсажа, Карповкадахи № 49 гэрэй түргэн аргаар барилга дээрэ үндэр бүтээсэнүүдые түйлаһан байна гэбэл: Андрей Куликов 404 процент дүүргэжэ, Григорий Беляев 275 процент дүүргэһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Андрей Куликов (наада талада байгшань) ба Григорий Беляев гэгшэд Карповкадахи № 49 гэрые барижа байна.

С. Кропивницкиин фото (ТАСС-эй фотохронико).

МАНАЙ РЕСПУБЛИКА ДОТОР

Спиртын заводой стахановецууд

Иволгын аймагай спирт гаргадаг заводой коллектив һайн хүдэлмэрилжэ байна.

Заводойнгоо амжалтатайгаар хүдэлмэрилхэ хэрэгтэ түлишын шухала байһыень тус заводой патриодууд мэдээд, энэ участок дээрэ үнэхөөрөө стахановскаар хүдэлмэрилнэ.

Жэшээлхэдэ модозоегшэд һүүлэй мэдээнэй ёһоор 3289 кубометр түлеэ мэжэ асарһан байха юм. Мүн модо бэлэдхэлэй участогай хүдэлмэришэд 2820 кубометр түлеэ бэлдэбэ.

Заводой хүдэлмэришэдэй дунда өөһэд хоорондын мүрысөөн үргэнөөр дэлгэржэ, үдэр бүхэндэ стахановецууд ба ударнигуудайнь тоо ургана. Мүнөө тус заводто 54 стахановецууд, 27 ударнигууд 33 эрхим хүдэлмэришэд бии. Хэлэбэл: стахановецууд модо отологшод нүхэд Анна Павлова, Татьяна Тихонова гэгшэд энэ хүшэр хүндэ хүдэлмэри дээрэ үдэр бүхэндэ даалгабаряа 125—130 процент хүртэр дүүргэдэг байна. Мүн шофер Пелагея Афанасьева даалгабаряа 150 процент, фронтовик-шофер нүхэр Виктор Зайцев 160 процент даалгабаряа дүүргэнэд. Тэрэшэлэн морёор ашаа шэрэгшэ нүхэр Мария Чмелева эрхимээр хүдэлмэрилнэ.

Иволгын түрүү малшад

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ шэн габьяата ажалаар колхозойнгоо мал ажалые хүгжөөлһэн ба тэрээнһээ аша шэмэ абалгые дээшэлүүлжэ шадаһан Иволгын аймагай түрүү 26 малшанда Бурят-Монголой Верховно Соведэй Президиум һаяхан Хүндэлэлэй грамотануудые барюулба.

Аймагай түрүү малшадһаа Доодо-Худанай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой малшан нүхэр Сырма Гармаева, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой малшан Цырен Цыремпилов, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Намжилма Дондукова, «Заветы Ильича» колхозой һаалишан нүхэр Зинаида Далиева гэгшэд шагнагдаба.

55.650 түхэригэй сэнтэй ангай арһадые суглуулба

Байкало-Кударын «Заготживсырьёгой» хүдэлмэрилэгшэд Улаан Армиин 28-дахи ойдо дашарамдуулан социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо ажалай үндэр амжалтануудые түйлажа байна.

Мүнөө Заготживсырьёгой конторо 55.650 түхэригэй сэнтэй һайн шанартай ангай арһадые суглуулжа, энэ жэлэйнгээ түрүүшын кварталай түсэбые 101 процент дүүргэбэ.

Тэрэшэлэн томо ба жэжэ малай арһа худалдан абаха түсэбые 104 процент ба ноһо суглуулха түсэбөө 200 процент дүүргэжэ, гүрэндөө түүхэй эдлэл элбэг дэлбэгээр оруулжа байна.

Бурят-Монголой арадай зохёолнууд хэблэгдэхэнь

БМАССР-эй СНК-гэй дэргэдэхи культура ба экономикын научно-шэнжэлгын институдай литература ба фольклорой сектор 1946 ондо хэхэ хүдэлмэреэ эхилээ.

Мүнөө үльгэршэ Тушемиловэй үгэһөө бэшэгдэжэ абтаһан үльгэрнүүд ба Хопа Намсараевай суглуулһан хошоо ба онъһон үгэнүүдэй сборник хэблэгдэн гаргагдахаар бэлэн болоод байна.

Тэрэшэлэн Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай үедэ арадай дунда зохёогдоһон дуун, үльгэр, онтохонуудые ном болгон хэблэхээр хүдэлмэри ябуулагдажа захалагданхай.

Гадна Бурят-Монголой фольклорой хрестомати, бурят арадай 60 гаран эпическэ үльгэр, онтохонуудые мэдэхэ суута үльгэршэн нүхэр Дмитриевэй зохёол, Шэлдэй занги тухай дуун гэхэ мэтэ һонирхолтой үльгэрнүүд хэблэгдэн гаргагдаха.

Энэ бүгэдэ зохёолнуудые хэблэхэһээ гадна манай бурядуудай уранзохёолшод ба поэдүүдэй зохёолнууд олоор хэблэгдэхээр хараалагдана.

Д. ХИЛТУХИН.

Нүхэр Обович аймаг соогоо түрүүлнэ

Иволгын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхоз (счетоводынь нүхэр Обович) аймаг соогоо эгээн түрүүн 1945 оной ажахынгаа жэлэй тоосоо гаргаба.

Гаргагдаһан тоосооной ёһоор тус колхозой членүүд ажалта үдэр бүхэндөө 2 түхэриг 30 мүнгэ, 600 грамм таряа ба бусад эдеэ хоолой зүйл абаха байна.

Нүхэр Обович эрхим ажалайнгаа түлөө колхозойнгоо правленииһээ шанда хүртэбэ.

11 бухгалтернуудые бэлэдхэн гаргаба

Байкалгосрыбтрест Улан-Удын Союзоргучедой дэргэдэ бухгалтернуудай 6 һарын курса эмхидхэжэ, загаһанай үйлэдбэриин предприятинуудта 11 хүниие һурган гаргаба.

Һуралсалдаа тон анхаралтайгаар нүхэд Амурова, Будаева, Емельянова, Кузнецова, Митрофанова гэгшэд хандажа, эрхим сэгнэлтэтэйгээр курсаяа дүүргэжэ гараад, загаһанай завод ба эмхизургаануудаар хүдэлмэрилхөө ошобод.

Немецкэ сэрэгэй гол ехэ гэмтэ ябадал хэгшэдые сүүдлэхэ Нюрнбергдэхи процесс

Февралиин 12-ой үглөөнэй заседани

НЮРНБЕРГ, февралиин 12. (ТАСС). Трибуналай февралиин 12-ой үглөөнэй заседани болоод гэршэ Паулюс гэгшэһээ зэргэ асуулта хэжэ эхилбэ.

Гэмнэгдэгшэ Кейтелиин үмөөрэгшэ адвокат Нельте гэгшэ германска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй Верховно командованиин мэдээнүүдэй журам ба личнэ составта хамаадаха хэдэн асуудалые гэршэһээ асууһан байна. Адвокат Нельте гэгшэ уг зүйлдөө орожо асуулта хэхэдээ иигэжэ асууба:

—Танай үсэгэлдэр хэлэһэнһээ мэдэхэдэ, Советскэ Союзда добтолхо тухай Гитлерэй һаналай тухай 1940 оной намар танда эли болоһон байгаа гэжэ би зүб ойлгоо гүб,—гэбэ.

Тиимэ, тэрэ үедэ энэ добтолгодо бэлэдхэл ябуулагдажа байһан юм, гэжэ Паулюс харюусаба.

Нельте:—Советскэ Союзда добтолхо тухай хэлсэжэ байна гэжэ тиихэдэ та хатуу найдаһан байна гүт?

Паулюс:—Тиимэ.

Адвокат Нельте болбол гэршэһээ асууха хаа, тиихэдэ сухопутна хүсэнүүдэй главнокомандалагша Браухич ба сухопутна хүсэнэй верховно командованиин генеральна штабай начальник Гальдер гэгшэдтэ Советскэ Союзда добтолхоор бэлэдхэглэжэ байһанай талаар ямар нэгэн ажаглалта тэрэ хээгүй байгаа гү гэжэ асууба.

Паулюс мэдээсэхэдээ тэрэ үеын штабай начальник генерал-полковник Гальдерта моральна ба сэрэгэй шалтагаанаар Советскэ Союзда добтолхо бэлэдхэлэй, талаар өөрынгөө һэжэглэлтые тэрэ хэлэһэн байгаа ба мүн Гальдер болбол энэ һэжэглэлые хубаалсаһан байна гэбэ.

Үмөөрэгшэ Нельте гэгшын саашанхи асуудалнуудта харюусахадаа Паулюсай хэлэхэнь хадаа, гитлеровскэ зэрлиг муухай пропагандын үреэр Советскэ Союзда эсэргүү дайниие эхилхэ ябадалда хэгдэһэн тэрэ гэмтэ ябадалнуудай хэды шэнээн ехэ байһаниие өөртөө мэдэржэ шадаагүй байһан байна гэбэ.

Һүүлээрэнь гэршэ Паулюсые гэмнэгдэгшэ Ширах ба Функ гэгшэдэй үмөөрэгшэ адвокат Заутер гэгшэ асууна.

Һүүлээрэнь, германска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй верховно командованиин ба генеральна штабай үмөөрэгшэ адвокат Латернзер гэгшэ микрофондо ошоно. Адвокат болбол Советскэ Союзда добтолхо булимтаралгын түсэб болбол 1940 оной намар эхилээгүй, харин һүүлдэ эхилһэн байха гэжэ гэршые үгэлөө оруулхые оролдоно. Магад Паулюс болбол тэрэ хадаа энэ түсэбэй бэелүүлэгдэхэ саг хүртэр ургаһан шатые тодорхойгоор харуулжа шадаха байна гэжэ багалһаа ба имагта 1940 оной намар энэ түсэб болбосоруулалгада тэрэ хабаадуулагдаһан байна

Үмөөрэгшэ Латернзер гэгшэ гитлеровскэ пропагандын худал хуурмаг үгые дахин дабтаад, гэршэһээ иигэжэ асууба:

—Германска хүсэнүүдые зүүн хилэдэ тараан табихаһаа үшөө урда советскэ сэрэгэй хүсэтэ соединенинүүд, илангаяа танкова соединенинүүд Белостогой районой байһыень та мэдэһэн байна гүт?

Гэршэ Паулюс болбол энэ зохёомол бододые шууд буруушааба.

Саашань үмөөрэгшэ Латернзер гэгшэ Югославида добтолхо ябадал болбол немецкэ сэрэгэй флангые хангахын түлөө үнэхөөрөө СССР-тэ добтолхо сагһаа урда болохо ёһотой байгаа гү гэжэ тодорхойруулна.

Гэршэ энээниие зүбшөөрэн харюусана

Саашань, үмөөрэгшэ Фрич, Сарфатиус ба бусад, гэршэдэ асуудалнуудые табина, Үмөөрэлтын түлөөлэгшэдэй һүүлээр, судьянууд Лоуренс ба Никитченко гэгшэд хэдэн асуудалые асуубад. Энээнэй һүүлээр Советскэ гэмнэлтын «СССР-тэ эсэргүүсэһэн агресси» гэһэн бүлэг тушаа документальна баримтануудые харуулжа ороно. Советскэ Союзда эсэргүү агрессиин талаар Германиин өөрынгөө сателлидүүдтэй харилсаа холбоотой байһыень тодоруулхын тула гэмнэгшэ болбол Румыниин маршал байһан Ион Антонескын мэдүүлгэнүүдһээ уншана:—«Би Румыниин засагта байһан бүхы өөрынгөө үе соо Германитай холбоогоо бэхижүүлхэ политикые ябуулһан ба румынска армиие һургаха ба зэбсэгжүүлхэ хэрэгэй талаар тэрэнэй туһаламжые ашаглаһан байнаб»—гэжэ Ион Антонеску мэдүүлбэ.

Гитлертэй хөөрэлдэһэн ябадалые, Румыниин немецүүдтэй хамта Советскэ Союзда эсэргүү дайнай бэлэдхэлэй хэлсээнэй эхин гэжэ үзэжэ болохо гү гэжэ Антонескуһаа мүрдэлгын асуухада, Антонеску болбол зүбшөөрһэн харюу үгэбэ.

Саашадаа Антонескын мэдүүлгэнүүд соо хэлэгдэхэнь хадаа: «1941 оной январьда Румынида һуугаа Германиин элшэн Фабрициусаар дамжуулан, би Берхтесгаденда Гитлертэй уулзаһан байнаб, тэндэ Риббентроп, Фабрициус ба Бухарестда томилогдоһон шэнэ германска элшэн Киллингер гэгшэд хабаадалсаһан байна. Тэдэнэрһээ гадна германска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй түлөөлэгшэд фельдмаршал Кейтель ба генерал-полковник Иодль гэгшэд хабаадалсаһан байна.

Хөөрэлдөөнэй эхиндэ Гитлер болбол намайе Киллингертэй танилсуулжа энэ хадаа миниин дүтын хани нүхэр гэжэ хэлэһэн байна. Энээнэй һүүлээр Гитлер болбол Балкануудтахи сэрэгэй байдалые шэнжэлэн хэлээд, Грецитэй болоһон дайнда итальянецүүдэй азагүйдэлгэтэй дашарамдуулан, Муссолини болбол туһаламжа эрижэ тэрээндэ хандаһан ба Гитлер болбол тиимэ туһаламжа Италида үзүүлхэ һанаатай байна гэжэ мэдүүлһэн байна. Энээнтэй дашарамдуулан Гитлер болбол Венгриин территори дээрэ суглуулагдаһан германска сэрэгүүдые итальянецүүдтэ түргэн туһаламжа үзүүлхын тула Румыниин газар дээгүүр гаргахые намһаа гуйһан байна».

«Миниин Гитлертэй гурбадахи уулзалга 1941 оной майда Мюнхендэ болоһон байна. Энэ уулзалга дээрэ бидэнһээ гадна Риббентроп ба Гитлерэй нюурай оршуулагша Шмидт гэгшэд хабаадалсаһан байна. Советскэ Союзда хамтаржа добтолхо тухай бидэнэр эсэс болгон хэлсэһэн байнабди. Гитлер болбол Советскэ Союзда сэрэгээр добтолхо шиидхэбэри абтанхай гэжэ намда мэдээсэһэн байна. Добтолхо бэлэдхэлээ дүүргээд бидэнэр Хара далайһаа Балтиин далай хүртэр Советскэ Союзай бүхы хилээр гэнтэ добтолго хэжэ, энээнээ бэелүүлхэ ёһотойбди гэжэ Гитлер хэлэһэн байна. Сэрэгээр гэнтэ добтолго хэхэ ябадал болбол Германи ба Румыни хоёрто богони хугасаа соо манай хамагай аюултай дайсанай нэгые үгы хэхэ боломжонуудые үгэхэ юм гэжэ Гитлер үргэлжэлүүлһэн байна.

Өөрынгөө сэрэгэй түсэбүүдһээ үндэһэлжэ Гитлер болбол германска сэрэгые суглуулхын тула Румыниин территориие үгэхые ба тэрээнтэй хамта Советскэ Союзда сэрэгээр добтолхо ябадалые бэелүүлхэ хэрэгтэ шууд хабаадалсахые намда дурадхаһан байна. Румыни болбол энэ байлдаанай газаа тээ байжа болохогүй ушарынь хадаа Бессараби ба хойто Буковиные бусаажа абаха ябадалай түлөө Германиин талада байлдахаһаа бэшэ ондоо зам үгы гэжэ Гитлер онсолон тэмдэглэһэн байна. Тиихын хамта тэрэ болбол Румыни хадаа бусад советскэ территориие Днепр хүртэр эзэмдэжэ өөрынгөө мэдэлдэ оруулжа шадаха болоно гэжэ зааһан байна. Хамтаржа СССР-тэ эсэргүү дайниие эхилхэ тухай Гитлерэй дурадхал болбол миниин агрессивнэ һанал бодолтой зохирһон ушар, би Советскэ Союзда добтолгодо хабаадалсаха өөрынгөө зүбшөөрэлые мэдүүлһэн ба хэрэглэгдэхэ Румынскэ сэрэгүүдэй тоо үгэхэ, нэгэ доро германска армиин хэрэглэлдэ нефть ба хүдөө-ажахын продукциие үгэхэ ябадалаа үргэлжэлүүлхэ гэжэ уялга абаһан байнаб. Гитлер бидэ хоёр Россида добтолхо тухай шиидхэбэриие үшөө абаагүй байхадаа. Венгриие дайнда хабаадалсуулха тухай ямар нэгэн хэлсээн бии гү гэжэ миниин Гитлерһээ асуухадам Гитлер хадаа СССР-тэ эсэргүү дайнда Германитай нэгэдэжэ хабаадалсаха тухай венгернүүд өөрынгөө зүбшөөрэлые үни үгэһэн байна гэжэ харюусаһан байна. Немецүүд энээн тухай хадыдэ венгернүүдтэй хэлсэһэн байгааб. Гитлер намда хэлээгүй. Би Мюнхенһээ Бухарестда бусажа ерээд байхадаа ерээдүйн дайнда бэлэдхэжэ эхилһэн байнаб.. Советскэ территорида добтолһоной һүүлээр миниин главно командованида байһан румынска сэрэгүүд болбол немецүүдтэ ехэ туһа хүргэһэн байна, тэрээнтэй дашарамдуулан Гитлер болбол миниин нэрэ дээрэ намда ба румынска армида баяр хүргэһэн бэшэг эльгээһэн байна» гэжэ Антонескын мэдүүлгэнүүд соо хэлэгдэһэн байна.

СССР-тэ добтолхо түсэбэй тухай румынска правительствын вице премьер-министр байһан Михая Антонескын мэдүүлгые уншаад, гэмнэгшэ болбол гэршэ Паулюс, Ион Антонеску ба Михая Антонеску гэгшэдэй мэдүүлгэнүүд болбол СССР-тэ добтолхо зорилгоор румынска армиие шэнэдхэн байгуулхын тула германска генеральна штабай сэрэгэй миссиие Румынида ябуулха тухай шиидхэбэри 1940 оной сентябрьһаа хойно абаһан байна, тайлбарилан хэлэхэтэ СССР-тэ добтолхоһоо 9 һара урда тээ болоһон байна гэжэ баталха үндэһые советскэ гэмнэлтэдэ үгэнэ гэжэ заана. Тэрэ оной ноябрьда Румыни болбол сэрэгэй бэлэдхэлые дүүрэн үргэдхэһэн байна.

Иигээд трибуналай үглөөнэй заседани дүүрэбэ.

харагдаһыень шиидхэбэрилһэн байна. Тэдэнэр болбол Крымые Украина шадарай районуудтайгаар, Прибалтикые, Белостокско ой модые ба Кольско хахад арлануудые Германида нэгэдүүлхэ гэжэ сугларһан байна. Гитлеровецүүдэй һаналаар хадаа «Волжско колонинууд» германскэ провинцуудай нэгэниинь болохо ёһотой. нефтьтэ Бакуе немецүүдэй сэрэгэй колони болгохоор хараалагдаһан байгаа. Бессараби ба Одессые Румынида шэлжүүлэн үгтөө. Ленинград ба Ленинградска областиие, тэрэшэлэн зүүн Карелиие Финляндида нэгэдүүлхэ байһан байгаа. Гитлеровскэ һүйдхэгшэд болбол юунэйшье урда торонгүйгөөр саашанхи агрессиин түсэбые хүгжөөһэн байна.

Гэмнэгшэ болбол германска далайн—сэрэгэй штабһаа «Баруун», «Хойто» ба «Урда» бүлэгүүдэй главнокомандалагшадта адреслагдаһан бэшэгые баримта болгожо Трибуналда харууна. «Зүүн поход дүүргэһэнэй һүүлээр тэдэнэр юу хэхэ тухеэрһэн тухай» гитлеровецүүдэй саашанхи бодолой тухай Гитлерэй заабари энэ бэшэг соо дамжуулагдаһан байна. Тэдэнэр хадаа 1941 оной сентябрьда Торбук тээшэ поход хэжэ эхилхые тухеэрһэн байна. Мүн тэрэ жэл соогоо гитлеровскэ заговоршигууд болбол Испаниин туһаламжатайгаар Гибралтарые булимтаран эзэлхэ гэжэ бодоһон байна. Тэрэнэй һүүлээр Сири ба Палестинэдэ добтолхо гэжэ түлэблэгдэжэ байһан байна. Бэшэг соонь иигэжэ заагдаһан байна:

—«Хэрбээ Советскэ Россиин хүмэрэн уналга энээндэ шудалха нүхэсэл болоо хадань, моторизованно экспедиционно корпусые Кавказаар дамжуулан Персидскэ залив—Иран—Сири—Египет тээшэ ябуулхаар хараалагдана».

—Мүнөө һаяхан трибуналда харуулһан документ болбол хэрбээ тэрэнэй агрессиие Улаан Армиин тогтоожо шадаагүй хадань, фашистска заговоршигууд событида ямар хубилалта хэхэ гэжэ байһыень гэршэлнэ,—гэжэ гэмнэгшэ хэлэнэ.

Советскэ Союзда эсэргүү фашистска гэмтэ ябадал хэгшэдэй агресси тухай документнүүдые харуулжа дүүргэхэдээ гэмнэгшэ иимэ дүнгүүдые тобшолон хэлэнэ:

1) Советскэ Союзые тонохо ба германска агрессиие үргэлжэлүүлхын түлөө тэрэнэй баялигые ашаглаха зорилгоор СССР-тэ добтолхо гэмтэ һанал хадаа добтолго болхоһоо нилээд урда фашистска заговоршигуудта түрэһэн байна.

2) Фашистска гэмтэ ябадал хэгшэд болбол Советскэ Союзда добтолхо сэрэгэй шууд бэлэдхэлые, багаарынь хэлэхэдэ нэгэ жэлэй турша соо ябуулһан ба энэнь гансал Германиие оруулаа бэшэ, харин сателит-оронуудые, хамаагай түрүү ээлжээндэ Румыниие, Финляндиие, Венгриие оруулһан байна.

3). Фашистска агрессиин гэмтэ зорилгонуудые бэелүүлхэ ябадал болбол амгалан тайбан арад зониие үгы хэхэ, Советскэ Союзые дээрмэдэхэ ба тэрээндэ хабаадаха территориие булимтаран абаха гэжэ СССР-тэ добтолхоһоо урда тээ түсэблэгдэһэн байна.

Эрхэ сүлөөдэ дуратай бүхы арадуудай зол болохоһоо Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союз, Советскэ арад ба тэрэнэй Улаан Арми болбол фашистска заговоршигуудай хүн түрэлхитэнэй үзэн ябадаг түсэбые бүримүһэн хүмэрюулһэн байна. Улаан Арми болбол фашистска агрессиин урдаһаа гансал тулаһан ба тэрэниие тогтооһон бэшэ, харин союзна арминуудтай хамтадаа гитлеровскэ германиие бута сохижо фашистска сэрэгэй гэмтэдые гэмнэгдэгшэдэй скамейкэ дээрэ һуулгажа шадаһан байна.—гэжэ гэмнэгшэ өөрынгөө үгые түгэсхэнэ.

Гэмнэгшэ Зоря гэгшын үгэеэ дүүргэһэнэй һүүлээр Трибунал болбол пленэдэ абтаһан сэрэгэй хүнүүдтэ хандаха хуули ба ёһые гитлеровскэ заговоршигуудай эбдэһэн гэмтэ хэрэгэй тухай материалнуудые харуулхынь түлөө СССР-һээ главна гэмнэгшын орлогшо нүхэр Проковский гэгшэдэ үгэ үгэбэ.

—Гитлеровскэ заговоршигууд болбол пленэдэ абтаһан советскэ хүнүүдые али болохоор олоорынь үгы хэхые оролдожо. Хүнүүдые хюдаха шэнэ аргануудые бии болгоһон байна,—гэжэ гэмнэгшэ мэдүүлнэ.

Зэбсэгтэ хүсэнэй Верховно ниин штабай оперативна таһа начальнигай орлогшо байһа Варлемонтын мэдүүлгые ун нэгшэ хадаа Гитлер болбол һан сэрэгэй хүнүүдые бу гэһэн директивэ үшөө дайна гаргахадаа, энэ зорилгоор ту гүүд байгуулагдаха ба арми СД-гэй командануд ябаха бо зааһан байна гэжэ тодоруула

Саашань гэмнэгшэ болбол сэрэгэй округой пленэдэ абтаһ хүнүүдэй хэрэг эрхилхэ таһа ник байһан германска арми лейтенант Курта Фон Остеррай пленэдэ абтаһан сэрэгэй хүнүү һан ябадалда хамаарха мэдү уншана. Энэ мэдүүлэнүүд со хэлэгдэнэ.

«Барагдаахада 1941 оной Берлиндэ дуудагдаһан байнаб, ховно командалагшын ставка зүблөөн болоһон байна. Ставкахи пленэдэ абтаһан сэрэгэй хилхэ управлениин начальник генерал-лейтенант Рейнеке ниие хүтэлбэрилһэн байна. Эн дээрэ элдэб округуудай плен сэрэгэй хүнүүдэй хэрэгые эр гүүдай начальнигууд болон хүнүүд хабаадалсаһан ба ставкын офицернүүд байлсаһа генерал Рейнеке болбол тов хэрэг гэжэ бидэндэ мэдээсэ ни болбол тухайлбарилхада 1 зунай үедэ Советскэ Союзай худар добтолхо ба энээнтэй лан верховно командованяар га-хэмжээнүүд зохёогдожо т зүүн фронтын сэрэгэй ябуул һэнэй һүүлээр ерэхэ плен ород сэрэгэй хүнүүдэй лагер хэгдэхэ болоно. Тиихын хам хушалтатай барагуудтай л саг соонь байгуулжа шадаагү дэ абтаһан ородой сэрэгэй байлгахын тула гансал ахаал волкоор хорёолһон лагерьнуу талада байгуулха болоно гэж һан байна. Саашань абтаһан ородой сэрэгэй тэрьелхээ һэхээ хал шье урилдаан һануулгагүй алаха гэжэ хараалагдаһан, һан ородой сэрэгэй хүнүүд хай гэһэн заабариие Рейне бидэндэ үгэһэн байна».

Саашадаа гэршын мэдүүл тэрэ болбол 1941 оной һүү 1942 оной эхеэр сэрэгэй дэргэдэхи пленэдэ абтаһан сэ лэй хэрэгые эрхилхэ таһагуу нигуудай зүблөөндэ хабаадал линдэ дуудагдаһан байна. Эн генерал-майор Фон Гребениц бэрилһэн байна. Шархатаһа гү, али тураһанһаа болож гүй болоһон пленэдэ абтаһан рэгэй хүнүүдые яаха тухай сэгдэһэн байна гэбэ.

Гребениц гэгшын дурадх баадалсажа байһан хэдэн тэрэшэлэн врачууд энэ асуу үгэ хэлэжэ, тиимэ пленэдэ аб гэй хүнүүдые нэгэ газарта али лазаредтэ суглуулха ба гэжэ мэдүүлһэн байнад. Энэ сэһэнэй һүүлээр Гребениц бо хэжэ шадахагүй пленэдэ абта хүнүүдые медицинскэ персон дамжатайгаар алаха гэһэн дэнгэ үгэһэн байна» гэжэ Ост дуулнэ.

Гэршэ мэдүүлхэдээ, тэрэнэй зүн албан хэрэгээр Украина тэндэ пленэдэ абтаһан ород роор алажа байһан байна Украинада байхадаа 1942 о һаа эхилээд пленэдэ абтаһан нүүдые тамгалха ёһотой бол Гиммлерэй гараа табиһан приказ абаһан байнаб гэжэ шанхи мэдүүлгэнүүд соо Ос дээсэнэ. Пленэдэ абтаһан сов хүнүүд лагерьнуудта муу ба хоолтой, моральна доромжол ба үлэсхэлэн ба үбшэнһөө Улаан Армиин политхүдэлмэр мунистнууд ба еврейнүүдые буудан алаха гэжэ хараалһа байһан байна гэжэ Остеррай мэдүүлгэһээ мэдэжэ болоно.

Февралиин 13-ай үглөөнэй заседани

НЮРНБЕРГ, февралиин 13. (ТАСС). Трибуналай үглөөнэй заседани дээрэ советскэ гэмнэлтын түлөөлэгшэ нүхэр Зоря болбол СССР-тэ эсэргүү агресси тухай материалнуудые харуулжа дүүргэбэ.

Гэмнэгшэ болбол 1941 оной июлиин 16-да Гитлерэй главна квартирада болоһон зүблөөн тухай Трибуналай анхаралые хандуулха, энээндэ Гитлер, Геринг, Розенберг, Кейтель ба бусад фашистска заговоршигууд болбол Советскэ Союзай саашанхи хуби заяан тэдэнэртэ ямараар

Февралиин 13-ай үдэшын заседани

НЮРНБЕРГ, февралиин 13. (ТАСС). Трибуналай февралиин 13-ай үдэшын заседани дээрэ гэмнэгшэ нүхэр Покровский болбол пленэдэ абтаһан сэрэгэй хүнүүд тушаа гитлеровецүүдэй гэмтэ ябадалай баримтануудые харуулжа үргэлжэлүүлбэ.

«Алаха хюдаха арга маягынь ба хэмжээнь һэлгэгдэһэн байгаа—гэжэ гэмнэгшэ хэлэнэ. Олон хүнүүдые түргэн хюдаха арга олохые гитлеровецүүд оролдоһон байна. Энэ зорилгые шиидхэхын тулада тэдэнэр удаан саг соо байна. Тэдэнэр энээниие бэл далаа Советскэ Союзда добто эхилһэн байна. Алахын ту ганууд ба тухеэрэлгэ бии амгалан тайбан ажаһуугша абтаһан сэрэгэй хүнүүд гит хосуудай хохиролынь болоһо

Харюусалгата редакторай орлогшо Д. ЛУ

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС, г. Улан-Удэ, ул. Ленина 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС, Улан-Удэ, Унэн) ТЕЛЕФОНУУД, ответ. редактора—23. АТС—1-80; зам. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной промышленности—7-89: сельского хозяйства—6-03; писем и переводов—6-03 (2 зв.). об'явлений 2-64 (2 зв.).

Е—00554 Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР Тираж